

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 129. szám
1940. június 12., szerda

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

Vissza a hithez

Irtá: Márkus László

Az olvastam nemrégiben, hogy Páris polgárai és polgárnői kivonultak szent Genovéva hegyére, hogy ott imádkozzanak a szorongatót hazáért. A hegyről talán ellátni egy kicsit északra, odáig, ahol füstölög és forr a föld és az ég alját fátyolos párák lepik be vörösen. A polgár arrafelé néz, ahol a Somme és az Aisne innenső partjain most betont és vasat halmoz a balsors utjába Franciaország hadserege és a polgárnő fiára gondol, aki ott vár a föld alatt, keze a géppuska ravaszán. Szent Genovéva színe előtt leborul Páris népe és hívja a kedves szent nevét és a tavaszi ég rejtélyesen mosolyog és a fűvekben erjed a friss, az örök élet. Szent Genovéva segíts a dicsőség és a halál próbáján, ámen.

Az imént még másképpen volt. A polgár kedvtelve olvasta reggeli újságjában monsieur Blum tantételeit és helyeseit a néprfrontnak, mely nekilendült, hogy legázolja a társadalom polgári maradványait. Látni lehetett az elegáns vezért félelmes fotográfiákon, ahol köpcös munkások és párttitkárok közt ökölboszoritott kezét lendítve, köszöntötte hivatottait. A polgár testvéri szolidaritással élvezte a sztrájkokat, melyekből majd a szociális termelés, valamint a jólét és a szabadság kifakad és a polgárnő gyermekeinek az irami bányászok hőstetteit mesélte és egy szót sem eített szent Genovéva történetéről. Akkoriban az orosz istentelenek hitközségeket kezdtek szervezni Franciaországban és a vallás sarkjától megtisztult lélekben kezdtek megvilágosodni a marxista szentkönyvek sarkigazságai. Spanyolországból felkendezve érkeztek haza a néprfront sámánjai és mágusai, akik onnan az anarchia és a szent hitetlenség győzelmeiben felülvélve, a bolsevista ágensek áldását hozták hitfeleiknek. Szó volt akkor lerombolt templomokról és jókat mulattak polgáreknél a vörös ifjuság túlaradó dinamikájának tréfás nyilatkozásain, polgári családok leánygyermeklein, akik behaltak a marxista pajzánkodásokba és azokon a céllovóversenyeken, amelyek céltablája egy feszület volt, a lepörkölt zárda omladékfalán. Akkoriban a hadsereg eszménye a spanyol néprfront gárdája volt s a hadvezéré a bolsevista megbízott. A kultúra és az emberi haladás magas szintjén érezte magát a polgár, midőn lenézett a mélybe, ahol a különböző fasizmusok készülődtek és kovácsolták a fegyvert. A néprfront tisztában volt azzal, Blum urnak szentül elhitte a francia polgár s a francia polgárnő, hogy nem az acélszak, nem a nehéz géppuska és nem a zuhanógép az igazi fegyver, hanem a tantétel, a hitágazat, a petroleumos csóva és az ige, mely felszabadít és nem az ejtőernyős vadász iveri meg a háborút, hanem a forradalmár és nem az egyenruha, a jó felszerelés, hanem a rongy, a veres sapka és szennyes mezitláb. Akkoriban La Passionata volt a szent asszony, generálisa a nehéz törvénytől megszabadult lebutított ezredeinek és senki sem kérdezte, hogy mit szól mindehhez szent Genovéva, akinek virágos hegyén akkor sztrájkvezérek tanítottak és a proletár-ifjuság cicázott a szabadszerelem magasabbrendű szellemi tisztaság-

Málta szigetét bombázta az olasz légi-haderő

A francia Riviéra felé fejlődik fel az olasz gyalogság támadása — Közel harminc olasz hajó került angol kézre vagy semmisült meg a Földközi tengeren — Változatlan marad a Duna-államok békéje — Egyiptom és Törökország álláspontja

A fenyegetett Párisból Toursba költözött a francia kormány

Belgrád. (Rador.) A Vreme jelenti, hogy az olasz repülők hétfőn éjjel után megkezdtek működésüket és az első támadást Málta szigete ellen intézték. Az angol légvédelmi ágyuk azonnal működésbe léptek, de ennek ellenére az olasz repülők sok bombát dobtak le. Olasz részről igen erős légi és tengeri egységek kezdtek akcióra. A határon megindult az olasz gyalogság felvonulása a francia Riviéra felé. A szövetségesek franciaországi légitámaszpontjait átcsoportosították. Az angol repülőket áttették a francia front jobbszárnyára, míg a francia repülőket az olasz határon vetették a küzdelembe.

Menekültek ezrei hagyták el az olasz-francia határt

Róma. Rador. A Podolo di Roma jelentése szerint a francia-olasz határon az utolsó vonatok hétfő este 19 és 23 óra között haladtak át. Az utolsó vonatokkal néhány diplomata és Lengyelország hercegprímása utazott el Olaszország területéről. A késő esti órákban az olasz csapatok megszállták a határmenti völgyeket. Nizzából hasonlóképpen az utolsó vonattal hagyták el az olasz állampolgárok a francia területet. Az éjszaka folyamán az olasz utászok megszállták a határon fekvő hidakat és a fontosabb vasuti átjárókat. A határra érkezett hírek szerint a francia főváros és a vidék között a távbeszélő összeköttetés hétfő este megszakadt és a vonatok egész Franciaországban rendkívül nagy késéssel közlekednek. A gépkocsiforgalom is majdnem teljesen szünetel. Nizza, Marseille és Toulon napközben rendes képet mutatnak, de este ezek a városok egészen kihaltak lesznek. Nizzában és Cannes valamennyi lényvívész üzletében a kirakatokat teljesen kiürítették. Mindenfelé tömegesen igyekeznek a határokról menekülni. Az áradat egy része Spanyolország felé tart.

A Havas ügynökség jelenti: Kedden délelőtt

10 óra 15 perckor az olasz csapatok nem léptek francia területre Nizza környékén, amint azt az egyik külföldi híregyénység jelentette. Ez a híradás hamis és ezen a vidéken a legnagyobb nyugalom uralkodik.

Mussolini első napiparancsa

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség írja, hogy Mussolini napiparancsot intézett az olasz haderőhöz. A napiparancs a következőképpen hangzik:

„Öfelsége a király és császár határozata értelmében máától kezdve átveszem az összes arcvonalakon a hadműveleteket folytató csapatok parancsnokságát. Badoglio marsallt megerősítem a nagyvezérkar főnöki tisztségében, ezenkívül Graziani tábornagyot vezérkari főnöki tisztségében, Cavagnari tengernagyot a tengerészeti és Priccele tábornokot a légügyi vezérkari tisztségében. Máától kezdve minden agy és minden szív egyetlen célt követ: hogy megszerezzük a győzelmet. Éljen a király.” (Rador.)

ban. De hol rázza most öklét Blum ur és hol van már a tavalyi hó?

A német felleg tornyosul északra és Páris most imádkozik szent Genovéva színe előtt. Processziók vonulnak a hegyre és szelid ének száll a magasban dörgő bombázók felé. Milyen jó, hogy van Isten és az ember nincs egvedül a megnyílt végtelenség kietlen anyag- és energiahalmazában. Milyen jó érezni a hit édességét és a csoda életető valóságát, milyen jó, ha van hatalom a kavargó frontok és a robbanások erői fölött és van segítség akkor is, ha a büszke ész megáll. Egyszerre milyen szegény föltogot, ha ráeszmélünk, hogy tegnap még kételkedtünk a lélekben és elhittük, hogy az ember nem több, mint vegytani és fizikai bonyodalmak véletlen üledéke és a lét nem árad túl a laboratóriumok, a szerkesztőségek és a Blum urék korlátoltságának határain. Elhittük, hogy nincs menekvés az anyagcsere börtönéből, elhittük az anyag kopár mithoszáját és elfogadtuk megoldásnak, amit a bolsevista szalonok-

ban és a pártirodákban sznob doktrinerek, ostoba tudósok, tudatlan lázadók és a Krisztus országából valami elomlott városba viszszaavagyó, hontalan hazavágyásban elkeseredett gyűlölködő nosztalgikusok kiagyaltak. Milyen jó tudni, hogy nem vagyunk szabadok, mert Isten parancsol és milyen szörnyű elképzelni a szabadságot, melyben nincs más menekvés, csak az erő és a harc. Körül a katasztrófa ordít és jajgatva törnek össze a műveltség házai, vészt kiáltanak a városok, mérget párol a tudomány és a művészet arcát tarjagos fekélyek rothasztják. Minden, amit az ész felfogott és amiből a civilizáció épült, minden visszazudul a formátlan semmibe, de jó tudni, hogy a szent Genovéva hegyén ilyenkor felgyullad a szellem és odamenekülhetünk zászlós processzióban, énekelve a kultúra himnuszát és ott ihatunk a hit vigasztalásából és megismerhetjük, ami szent, örök és emberi és a szellemet, aki majd újra terem, magunkba fogadhatjuk Szent Genovéva hegyén.

Elhagyta Rómát az olasz vezérkar és a kormány

Róma. (Rador.) A haderő miniszteriumok, a katonai parancsnokságok és a vezérkar irodái elutaztak Rómából és máshová tettek át székhelyüket. A kormány elhatározta, hogy a mai naptól kezdve mindennap délelőtt 10 órakor hivatalos jelentést tesz közzé a hadműveletek állásáról.

Ciano gróf olasz külügyminiszter, Mussolini és Pavolini olasz miniszterek, mint repülőisták

Elsüllyesztették hajóikat a Gibraltárban tartózkodó olasz hajóparancsnokok

Algeciras. (Rador.) A „Numbolla” nevű kétezer tonnás és a „Chelina” nevű 10 ezer tonnás olasz hajók legénységének számos tagja részben uszva, részben pedig mentőcsónakon elérte a Gibraltár melletti partvidéket. A tengerészek elmondották, hogy a két hajó Gibraltárban tartózkodott, amikor a hadüzenet megtörtént és a parancsnokok nyomban utasítást adtak a mentőcsónakok lebocsátására, valamint a hajók elsüllyesztésére. A legénység legnagyobb része elérte a spanyol partot, többeket azonban az angol őrhajók elfogtak. Ezeket internálták.

Az olasz király kiáltványa a hadsereghez

Róma. (Rador.) Az olasz uralkodó a hadizónában álló hadsereghez a következő kiáltványt intézte:

— Mint az összes szárazföldi, tengeri és léghaderők legfőbb parancsnoka követve érzelmeimet és családom hagyományait ismét elfoglalom helyemet köztetek, mint ezelőtt 25 évvel. Megbízom a kormány elnökét, a faszizmus Duceját és a birodalom első tábornagyát a hadműveleteket végző csapatok főparancsnokságával az összes frontokon. Minden gondolatommal mellettetek vagyok. Amikor velem együtt megosztjátok örökké való hazátok iránti kötelességeket és felkészültök, hogy szövetséges Németországgal együtt szembe szálljatok az új, nehéz megpróbáltatásokkal, megdönthetetlen bizalommal vagyok a győzelem iránt. Szárazföldi, tengeri és léghaderő katonái jobban meg vagtok győződve, mint valaha, hogy a ti értéketek és az olasz nép hazaszeretete biztosítani fogja ismét dicsőséges fegyvereink győzelmét.

Hadszintér. június 11. 1940

VICTOR EMANUEL.

Minisztertanács Rómában

Róma. (Rador.) Az olasz kormány tagjai kedden délelőtt Mussolini miniszterelnök elnöklése mellett minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács fontos határozatokat léptetett életbe. Így kimondotta, hogy Olaszországban és gyarmatainak területén háborus törvények lépnek életbe. Rendeletet bocsátottak ki az ellenség tulajdonában levő ipari és kereskedelmi vállalatok lefoglalásáról és azoknak a büntetéseknek felelősségéről, amelyek a hadicélok hátráltatását szolgálják. Végtül az olasz minisztertanács háborus jövedelmi adó kivetéséről tárgyalt.

Az olasz lapok lelkes cikkeken foglalkoznak a hadüzenet elhatározásával. A Popolo di Roma szerint az olasz nép megmutatja a világnak haderőnevet, kitartását és hősiességét. Az olasz nép acélos elszántsággal fog küzdeni a győzelem kivívásáig. — A Popolo d'Italia hangsúlyozza, hogy elkerülhetetlen szükségesség volt Olaszország számára a beavatkozás. Az egész Olaszország tudja, hogy fiainak a jövő birodalmi biztonsága és a szellemi civilizáció is azt parancsolja, hogy le számoljanak mindazokkal, akik a világ gazdagságát a kezükben tartják. Az ellenség már súlyos veszteségeket szenvedett, de ez nem jelenti azt, hogy Olaszországnak könnyű lesz a feladata. — A katolikusok lapja, az Italia szerint Olaszországnak elhatározott szándéka, hogy kivívja azt a jövőt, amely lehetővé teszi civilizációs feladatának betöltését a jövőben.

Délafrika és Kanada hadüzenete

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Az olasz hadüzenete az első választ Kanadának adta meg. Ottavából érkezett jelentés szerint a kanadai alsóház tegnap este ülést tartott és azon egy-

tek bevonultak katonai szolgálatra. A kormány többi tagjai közül is néhányan bevonultak. Cianoné, Mussolini Edda asszony a nyugati hadszíntéren fog ápolónői szolgálatot teljesíteni.

A Stampa jelentése szerint éjjel után megkezdődtek az ellenségeskedések Franciaország alpesi határán, Tuniszban és a Földközi-tengeren.

hangulag kimondották, hogy Kanada Olaszországnak hadat üzen. A hadüzenet hétfőről keddre virradó éjjel egy órakor lépett életbe.

Mackenzie King miniszterelnök hosszabb beszédet mondott, amelyen kifejtette, hogy Kanada teljes erejével felveszi a harcot Olaszországgal.

Rómából jelenti a Stefani hírgyűzők: Dél-afrika római ügyvivője megjelent az olasz külügyminiszteriumban és a kormányától kapott utasítások értelmében kikérte az utlevélét. Az ügyvivő kijelentette, hogy ezt úgy lehet tekinteni, hogy Dél-

Angol-olasz egyezmény

a diplomáciai személyzet kicserélésére

London. (Rador.) A londoni rádió bejelentette, hogy egyezmény jött létre Olaszországgal a hadviselő államok diplomáciai személyzetének kicserélésére. Ez a csere Lisszabonban fog megtörténni egy hajó fedélzetén.

Az angol és francia nagykövetségek, valamint a nyugati nagyhatalmak konzulátusainak épületei

Olasz-ellenes intézkedések

az angol és a francia gyarmatokon

Algír. (Rador.) Az északafrikai haderők főparancsnoka felhívást intézett az olasz állampolgárokhoz és kérte őket, hogy nyugalommal fogadják azokat a következményeket, amelyek Olaszország háborubalépése miatt őket sújtják. Biztosítja azokat az olaszokat, akik a hatóságok rendelkezéseit végrehajtották, hogy semmi bajuk nem fog történni.

Sanghaj. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelentése szerint a hong-kongi hatóságok Olaszország hadüzenete után nyomban internálták az összes ott tartózkodó olaszokat.

Ottava. (Rador.) Kanadában mintegy 100

Lényegesen javult a kapcsolat Itália és a szoviet között

Róma. (Rador.) A Stefani ügynökség jelenti: Olaszország életét és szabadságát a nyugati hatalmak megrátolták és fenyegették. A háborút a plutokratikus és reakciós hatalmak kényszerítették ki. Most meg lesz a háború, de ez alapos lesz. Nem kétséges, hogy ebben a háborúban, amely két eszme között folyik, az új erők,

Anglia háborus intézkedéssel Olaszországgal szemben

London. Az United Press jelentése szerint Londonban nyugalommal fogadták az olasz hadüzenetet, mert a bekövetkezett események régen előre vetették árnyékukat és már egy héttel ezelőtt megtették minden szükséges intézkedést. Összevonták a francia-angol hajóhadat a Földközi-tenger nyugati részén, Angol katonai körökben megállapították, hogy Anglia nem tanusít defenzív magatartást, sem a levegőben, sem a szárazföldön, sem a vizen. Elismerik, hogy az olasz beavatkozás komoly nehézséget jelent, különösen az olasz légiflotta, mert Olaszország körülbelül olyan légihaderővel rendelkezik, mint Franciaország. Az angol külügyminiszterium hétfőn este az ajanti nyilatkozatot tette:

— Hétfőn délután 5 órakor Mussolini közölte az olasz néppel, hogy hadüzenetet nyújtottak át az angol és francia nagykövetségeknek. A hadüzenetben azt állítja, hogy az olasz király éjjel után egy perccel hadiállapotba lép Angliával és Franciaországgal szemben. A Duce ez a tette nem lepte meg az angol népet, mert már hetekkel ezelőtt bizonyos volt, hogy Németország mellett belép a háborúba és ezt az elhatározását anyagi indokokra alapította. A hadbalépés pillanatát akkor választotta meg, amikor mi és szövetségeseink a legnagyobb mérvű német erőfeszítésekkel állunk szemben. Mussolini a döntő német győzelmét várja. Az angol és francia kormány közölte Mussolinival, hogy készek barátai tanácskozás után meg-

V E S Z E K

régi ékszer, ezüstöt és briliáns-árut, magas napi áron, Str. Marasesti és V. Babes-sarkon, 24. sz. I. em.

E. B R A N D E S

afrika hadiállapotban lévőnek tekinti magát Olaszországgal. (Rador.)

A bucuresti sajtó Itália hadbalépéséről

Bucurestiből jelenti: A nemzetközi helyzettel foglalkozva, a Jurnalul a következőket írta: Ami Romániát illeti, az új helyzet nem okoz semmi nehézséget, hogy Románia továbbra is fenntartsa semlegességét, mert elhatározta, hogy Európának ebben a részében megőrzi a békét. Országunk készen áll minden eshetőségre és ma a biztonságos békének és belső rendnek örvend. Ezek olyan elemek, amelyek hasznára válnak az alkotó munkának. A Semmalú „Délkelet-Európa a béke oázisa” címen főképpen azt a tényt emeli ki, hogy Mussolini kijelentette, miszerint Olaszországnak nincsen szándékában a háborúba bevonnai szárazföldi és tengeri szomszédait. A mi helyzetünk világos. Eppen ezért az ország más inkább, mint bármikor, többet kér tőlük, főképpen pedig azt, hogy egyesüljenek a legfőbb vezér köré, hogy ezáltal az általános háború közepette a békének ez a szigete továbbra is megmaradjon. (Rador.)

előtt erős csapatkülönítményeket helyeztek el, hogy ejejét vegyék az esetleges tüntetéseknek. (Rador.)

A római francia nagykövét csak kedden esté hagyta el az olasz fővárost, míg a római angol nagykövét már délelőtt hajóval utazott el Olaszországból.

olaszt internáltak. A Szent Lőrinc-folyó torkolatánál a Capno Dolj nevű 4 ezer tonnás olasz hajót salát legénysége zátonyra futtatja, mert egy aknakutató hajó üldözte.

London. A Reuter ügynökség jelenti: A Londonban élő olaszokat negyed órával Mussolini beszédének megérkezése után őrizetbe vették. (Rador.)

London. (Rador.) A máltai rendőrség a Málta szigetén lakó valamennyi olaszt letartóztatta és internálta. A kikötőben horgonyzó olasz hajókat lefoglalták.

a feltörekvő fiatal nemzetek győzni fognak.

Olaszország a viszályt nem akarja kiterjeszteni más nemzetekre, amelyek vele szomszédosak. A szárazföldön és a tengeren Itália normális kapcsolatokat és együttműködést óhajt Oroszországgal is

vizsgálni Olaszország földközi-tengeri helyzetét és követeléseit, de úgy látszik, hogy a Duce nagyobb eredményeket remél, amikor a háború útját választotta. Az olasz miniszterelnök beszédében ígéretekről, vég nélküli fenyegetésekről, zsarolásról és a Népszövetség 52 államának megtorló intézkedéséről beszélt, de elfelejtette, hogy 1938. április 16-án egyezmény jött létre Anglia és Olaszország között és ebben mindkét kormány elismerte, hogy országaik között fennálló ellentéteket lekvidálták és elismerték a Földközi-tenger status quoját, megszabva, hogy a jövőben milyen eszközök alkalmazásával lehet minden nézeteltérést megszüntetni. Ez igazolja legjobban, hogy sem az angol nép, sem az angol kormány nem kívánja a háborút Olaszországgal, mert hiszen a konfliktusra semmi lényeges ok nem volt és semmi olyan nem történt, amit békés úton ne lehetne elintézni. Mussolini lemondott az egyezményről, megkezdte a háborút és ezért a felelősség őt terheli.

Egyiptom a válaszon

Rómából jelenti: A DNB közli az egyiptomi határról: A Ducenak az a nyilatkozata, amelyben kijelentette, hogy ha Egyiptom kívül marad a háborúban és nem vonják be az Olaszország és Anglia közötti ellenségeskedésekbe, Egyiptom szempontjából érdekes helyzetet teremtett. Kairói politikai körökben kijelentették, hogy Olaszország ezáltal

Elismerte Egyiptom függetlenségét és ugyanakkor zavaros helyzetbe hozta Angliát. Valóban az angol-egyiptomi egyezmény csak arra az esetre írja elő az angol-egyiptomi katonai együttműködést, ha Egyiptomot támadás érné. Más esetben Egyiptom a megkötött egyezmény értelmében csupán szállító eszközöket bocsát az angolok rendelkezésére, ezenkívül megengedi az angol flotta áthaladását Alexandria kikötőjén, hogy hadműveleteket kezdhesen az olasz flotta ellen. Az egyezmény azonban világosan leszögezi, hogy a harc után angol flotta-egységek nem vonulhatnak Alexandria kikötőjébe, hogy ott maradjanak. (Rador.)

A DNB közli az egyiptomi határról: Az a tény, hogy Mussolini Egyiptomra vonatkozólag kijelentette, hogy ez az ország kívül marad a háborun, arra vezetett, hogy Mussolini gróf, Olaszország meghatalmazott minisztere továbbra is Kairóban marad. (Rador.)

Hétfőn este különböző egyiptomi politikai pártok vezetői megbeszélésre gyűltek össze, amelyen leszögezték, hogy Egyiptom határai nincsenek veszélyeztetve pillanatnyilag. Ugyanakkor azonban elrendelték az összes katonai természetű, hadászatiilag fontos pontok őriztetését. A tengerparton aknákat helyeztek el és a tengerpart egész hosszában állandóan tank- és motoros-osztagok kirkálnak.

A Reuter-ügynökség diplomáciai munkatársa arra biztatja Törökországot és Egyiptomot, hogy ne higgyenek Mussolini miniszterelnök ígéreteiben. (Rador.)

A török állásfoglalás

Isztambul. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti, hogy Ismet İnönü köztársasági elnök az olasz hadüzenet hírére félbeszakította tráciai látogatását és visszatért Ankarába, ahol nyomban megérkezése után összeült a minisztertanács.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Ankarából, hogy hétfőn éjjelig hivatalos helyeken még nem fűztek semmiféle magyarázatot az olasz kormány lépéséhez és a török lapok is csak Mussolini beszédét közölték. Ugy tudják, hogy a török kormány állásfoglalását csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha azt a körülmények megkövetelik.

A török kormány egyébként elrendelte kilenc évfolyam azonnali bevonulását. A hadügyminiszter valamennyi tartalékos tisztet arra kötelezett, hogy huszonegy órán belül csapattesteiknél jelentkezzenek. (Rador.)

Bulgária nyugodt

Szófiából jelentik: A Reuter hírigynökség jelenti, hogy Olaszország háborúba lépése nem lepte meg a bolgár közvéleményt, amely megtartotta nyugalmát. Az általános vélemény az, hogy a Szovjetunió politikája révén hozzájárul a délkelet-európai béke fenntartásához. (Rador.)

Jugoszlávia megőrzi semlegességét

Belgrád. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A Jugoszláv fővárosban nagy meglepedést keltett Mussolini beszédének azon része, amely arról szólott, hogy Olaszország nem kívánja kiterjeszteni a háborút és nem kíván más népeket is bevonni a viszályba. Jugoszláv hivatalos körök hangsúlyozzák, hogy Jugoszlávia továbbra is fenntartja semlegességét. Jugoszláv politikai körökben még az is nagy meglepedést keltett, hogy Mussolini Törökországot és Görögországot felé is hangoztatta azt a tényt, miszerint nem kíván más államokat is belesodorni a háborúba.

Változatlan a magyar külpolitika

Budapest. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mértékadó magyar körökben megállapítják, hogy Magyarország megérti Olaszország lépését, mert ismeri az indítóokokat, amelyek miatt Róma megváltoztatta magatartását. A magyar nép rokonszenvvel tekint azon harc elé, amelyet most kezd meg az olasz nép. Ez érthető is, hiszen Magyarországot szoros kötelek fűzik a tengelyhatalmakhoz. A magyar politika változatlan és továbbra is a délkelet-európai béke fenntartását óhajtja, éppen úgy, mint a tengelyhatalmak.

Csáky István gróf nyilatkozata

A bucuresti-i „Jurnalul” című lap a „Britanov” távirati iroda jelentését közli, amely szerint hétfőn este fél kilenc órakor Csáky István gróf magyar külügyminiszter fogadja a „Britanov” munkatársát aki előtt Magyarország álláspontjáról a következőképpen nyilatkozott:

— A magyar kormány továbbra is megőrzi Magyarország nem-hadviselő jellegét, amint azt 1939. szeptemberben elhatározta. Magyarország érdekei nincsenek veszélyeztetve. A magyar kormány értesülése szerint a délkelet-európai államok békéjét nem zavarja meg semmi.

A Pester Lloyd vezércikkben foglalkozik Olaszország háborúbalépésével. A lap hangoztatja, hogy a Duce biztosítékot adott szárazföldi szomszédainak és Közép- valamint Kelet-európa országainak. Olaszország háborúbalépése semmilyen sem változtatja meg Magyarországot eddigi külpolitikáját, amely továbbra is a tengely két hatalmával való szoros baráti együttműködésen alapszik. Magyarország azt kívánja, hogy a délkelet-európai országok a jövőben is legyenek megkímélve a háborútól és mindent elkövet a konfliktus elváltatására. (Rador.)

Spanyolország magatartása

Madrid. (Rador.) A Havas-iroda jelenti: Spanyol hivatalos körökben kijelentették, hogy Olaszország hadbalépése miatt Spanyolország magatartása mit sem változik. A tudósító hozzátette, hogy eddig semmi féle különleges intézkedés sem politikai, sem pedig katonai téren nem történt. A Dagens Nyheter londoni jelentése szerint Londonban a spanyolországi helyzet alakulását bizalmatlansággal figyelik. Lehetségesnek tartják, hogy Olaszország légi- és flottatámpontokat kér és kap a Minorca és Majorca szigeteken. (Rador.)

Lisszabonból jelentik: A DNB közli, hogy Olaszország hadüzenete az egész országban mély benyomást keltett. (Rador.)

Toursban működik a francia kormány

Bern. (Rador.) A Swytz című svájci lap közlése szerint a francia kormány Toursba helyezte át székhelyét. Hír szerint oda követte a kormányt a diplomáciai testület nagy része is. Az újságok szerkesztőségei és kiadó hivatalai szintén ebbe a városba költöztek át, hogy fenntarthatassák az állandó érintkezést a kormánnyal.

Páris körzelébe érkeztek a német páncélos előőrsk

Róma. A Stefani-ügynökség jelenti: Az olasz harctéri tudósítók szerint a német páncélos előőrsk Páris körzetébe érkeztek. A harci bombázók már csak 35 mérföldnyire vannak Páristól.

Páris. (Rador.) A francia tájékoztató minisztérium hivatalosan közli: — A legfelsőbb hadvezetőség felkérte a kormányt, hogy költözzön vidékre és ez meg is történt. REYNAUD miniszterelnök a harctérre utazott.

A National Broadcasting Company párisi tudósítója éjjel után 1 órakor drámai megrázó rövid közvetítést adott le.

— Azt hiszem, — mondotta, — hogy ez az utolsó tudósításom Párisból. E pillanatban, amikor kinézek az ablakon mindenki menekül a városból. Azt hiszem, hogy több tudósítást nem adhatok, mert most már nem a franciák, hanem az idegenek ellenőrzése alatt állnak a közvetítést ellenőrző vonalaink.

A Stefani olasz hírszolgálati iroda Párisból érkezett értesülései alapján a következőket közli: Páris utcáiról eltűntek a taxik. Páris felkérte a védelemre. A fővárosban nagymennyiségű hadianyagot halmoztak fel. A védelmi munkálatok éjjel-nappal folynak. A francia munkanélkülieket elhelyező hivatal felszólította a munkanélkülieket, hogy jelentkezzenek Páris védelmi munkálatainál.

Egyelőre zárva marad a párisi tőzsde

Páris. A körülményekre való tekintettel a kormány az értéktőzsdét vidékre helyezte át. Ennek megfelelően június 11-től kezdődően további intézkedésig az értéktőzsde zárva marad. (R.)

Füsttenger borította el a francia fővárost

Mandel, francia belügyminiszter tegnap utasításokkal látta el a párisi környéki polgármestereket, hogy miképpen viselkedjenek a német csapatokkal szemben.

Az angol csapatok jelentése szerint Páris lakosságának a fele még mindig a fővárosban tartózkodik. A Páris felé vezető országutakat eltorlaszolták. A francia fővárosban, ahol észak felől állandóan hallatszik az ágyuk dörgése, a katonai hatóságok vették át a közigazgatást.

A Reuter-ügynökség jelenti: A francia fővárost kedden, a hajnali órákban füstfelleg borította, ami onnan származott, hogy Páris környé-

kén nagy tüzeket okoztak a németek gyújtóbombái. Olyan sűrű volt a füst, hogy nem lehetett a Szajna egyik oldaláról a másikra látni, vagy például a Concorde-tér egyik oldaláról a másikra. Sok menekült vonult a pályaudvar felé. A párisi lapok kedden reggel utolsó ízben jelentek meg a fővárosban. Közölték az olasz hadüzenetet és éjjel 2 órától kezdve a rotációs gépek leálltak. Mától kezdve egységes lapot adnak ki, melyben a tájékoztatásokat közlik. Az angol nagykövetség már elhagyta Páris, az Egyesült-Államok nagykövetsége azonban még ott tartózkodik. (Rador.)

Roosevelt:

— „Amerika a legnagyobb nyugtalansággal látja az olasz kormány elhatározását”

Charlottenville. (Virginia.) Roosevelt köztársasági elnök tegnap esti beszédében kijelentette, hogy Olaszország nem becsülte meg más nemzetek biztonságához való jogát. Hozzátette, hogy az USA anyagi erőforrásait a legnagyobb mértékben rendelkezésére bocsátja azoknak, akik szembeszállnak az erőszakkal. Kijelentette, hogy az Egyesült-Államok népe és kormánya a legnagyobb és legsúlyosabb nyugtalansággal látja az olasz kormányt az elhatározását, hogy résztvesz az Európában most pusztító ellenséges kedésben. Az amerikai köztársaság rokonszenve azoké a nemzeteké, amelyek életüket és vérüket adják az elnyomás és a gyűlölet ellen vívott küzdelemben. Az Egyesült-Államok két, magátólértendő utat követ az

erőszak ellen vívott küzdelemben. Amíg anyagi erőforrásait a lehető legnagyobb mértékben gyarapítja, ugyanakkor erőforrásainak kihasználását is fokozza, hogy az amerikaiaknak meg legyen az egyenlő értékű felszerelés és felkészültség, hogy szembeszállhassanak bármilyen veszéllyel. (Rador.)

A Stefani-ügynökség jelenti, hogy kedden Roosevelt elnök visszatért Washingtonba, hogy a kongresszus két házának munkáját figyelemmel kísérelje. Miután június 22-én mindkét Ház befejezi ülészeit, Byrns képviselő törvényjavaslatot terjesztett be és ebben azt kívánja, hogy a szárazföldi hadsereg létszámát 750 ezer főre emeljék.

Angol légitámadást jelent London a Krupp-művek ellen

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Angol bombavetőket tegnap éjjel Essen felett jelentek meg és bombákat dobtak a Krupp-művekre és más katonai jellegű épületekre Essen környékén angol és német vadászgépek heves harcot folytattak és az angol gépek hét német vadászgépet lelőttek. Az angolok vesztesége két gép. Az angol gépek harminctonna bombát dobtak le és Essenben borzalmas pusztítást okoztak. (Rador.)

Detroit. (Rador.) Henry Ford közölte, hogy mérnökei jelenleg új repülőgépmotortípus elkészítésén fáradoznak és pedig a Rolls Royce rendszerű, amely tökéletesebb minden eddigi repülőgépmotornál. Azt is bejelentette, hogy Curtiss-rendszerű vadászrepülőgépet a közeljövőben szériában fognak gyártani. Ismeretes, hogy Ford nemrég kijelentette, miszerint naponta ezer repülőgépet lesz képes előállítani üzemeiben.

URANIA: mindig vezet. Tel. 42-32. Kellames hívós terem.

MA PREMIER!

6, 7.15, 9.30

A filmnek brasovi óriási sikerére való tekintettel kénytelenek voltunk tegnap esti díszbemutatónkat elhalasztani.

JEAN GABIN drámai eseményű filmje szebb, mint bármely eddigi.

Felejthetetlen éjszakák.

Háborus híradók: Ufa, Paramount, Metro. — Jegyelövési

Lényegesen felemelték a közalkalmazottak fizetését

A köztisztviselők illetményeit rendező új törvény részletes rendelkezéssel

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap közli a köztisztviselői fizetések rendezéséről szóló új törvényt. A törvényből a következő kategóriák új fizetési beosztását ismertetjük:

Magas méltóságok: Miniszterelnök 60 ezer lel, miniszter 54 ezer, államtitkár és királyi helytartó 38 ezer 500 lel.

Az igazságügyi kar: A Semmitőszék főelnöke 55 ezer lel, a Semmitőszék főügyésze 54 ezer lel, táblai főelnök 38 ezer 500, táblai főügyész 24 ezer 500, táblabíró 21 ezer, törvényszéki főelnök 17 ezer, törvényszéki főügyész 15 ezer, kádi (török bíró) 12 ezer lel.

A tisztikar: Hadsereg tábornok 54 ezer lel, hadtest tábornok 53 ezer 500, hadosztály tábornok 53 ezer, brigád tábornok 28 ezer, ezredes 23 ezer, alezredes 18 ezer, őrnagy 15 ezer, kapitány 12 ezer, főhadnagy 10 ezer, hadnagy 9 ezer. — **Altisztek:** főtörzsrőmester 6305 lel, törzsrőmester 3475, őrmester 2990.

A diplomáciai testület tagjai: Követ 42 ezer 500, első osztályú meghatalmazott miniszter 30 ezer lel, a nemzetközi Dunabizottság főküldötteje 21 ezer lel, követségi tanácsos 21 ezer lel, konzul 15 ezer lel, alkonzul 12 ezer lel, követségi attasé 9 ezer lel.

A legfőbb állami számvevő testület tagjai: Állami főellenőr 53 ezer 500 lel, első osztályú állami ellenőr 52 ezer 500 lel.

A papság (a görögkeleti és görög katolikus egyházban): pátriárka 55 ezer lel, metropolita 42 ezer 500 lel, püspök 26 ezer, archier 19 ezer, theol. dr. 6 ezer, theolog. lic. 5 ezer 500, érettségivel, vagy tanítóképzéssel képesítéssel 5 ezer lel, basarabial 10 osztályú szeminaryumi végzettséggel 4500, érettségi, vagy tanítói oklevél nélkül 4500, másodosztályú szeminaryumi-végzettséggel 4000 lel.

Kisebbségi egyházak: érsek 35 ezer lel, püspök 22 ezer lel, theol. dr. 5.500 lel, theol. lic. 5 ezer, theologiai végzettség érettségivel 4500, érettségi nélkül 4000, főmufti 22 ezer lel, alacsonyabb végzettséggel görögkeleti és görög katolikus pap 3500 lel, kisebbségi egyház papja 3000 lel.

A tantestület tagjai: felsőbbrendű tanító 6000 lel, I. oszt. tanító 5500, II. oszt. tanító 4500, véglegesített tanító 4250, ideiglenes tanító 4000, véglegesített tanár 8500, ideiglenes tanár 8000, véglegesített mester 6000, ideiglenes mester 5500, segéd mesternő 4000, egyetemi rendes tanár 17 ezer, rendkívül tanár 13 ezer, előadó tanár 12 ezer, osztályvezető 12 ezer, lektor 10 ezer, aszisztens 8 ezer, preparator 5500, elemi iskolai tanfelügyelők 13 ezer lel—6500 lel, középiskolai tanügyi inspektorok 19.000—13.500 lel.

Mérnöki kar: Legfőbb technikai tanács elnöke 30 ezer lel, építészeti vezérfelügyelő, erdészeti földműv. ügyi tanácsos 28 ezer, építész. agronom, erdészeti mérnökök osztály szerint 23—10 ezer lel, segédmérnökök 9 ezer, almérnökök, segédagronómok 8—6 ezer lel.

Egészségügyi szolgálat: vezérfelügyelő és helyettes 19—15 ezer lel, fővárosi főorvos és helyettese 18—17 ezer, vármegyei főorvos 12 ezer, városi főorvos 11 ezer, városi körorvos 10 ezer, falusi körorvos 11 ezer, kórházi orvosok és segédorvosok 10—6 ezer, gyógyszerészeti vezér felügyelő 16 ezer, fő-gyógyyszerész 10 ezer, gyógyszerész 7 ezer, társadalmi védőfőnök 7 ezer, tár-

sadalmi fővédőnő 6 ezer, társadalmi védőnő 5 ezer, drogisták 7500—6500 lel.

Közigazgatási tisztviselők: vezértitkár 30 ezer, vezérigazgató és helyettese 28—24 ezer, igazgatók, aligazgatók 20—13.500, szolgálatvezetők, osztályfőnökök, irodavezetők és helyettesek 12—6 ezer, I. II. oszt. és segédhivatalnok 5—4500—4000 lel.

Rendőrség, állambiztonság: vezérigazgató, fővárosi rendőrfőnök 28 ezer lel, felügyelők és felügyelőhelyettesek 21—13.500, rendőrkezes 15—13 ezer, kvesturái titkárok, rendőrségi főnökök, rendőrségi titkárok 12—9 ezer, komiszárok, segédkomiszárok 9.500—6 ezer, közrendőr-különlétségi főnökei 5500—5000, detektívek 4500—3750, közrendőrök főnöke 4—3500, közrendőrök 3—2500 lel.

Pénzügyi tisztviselők: inspektorok 21.000—13.500, pénzügyigazgató 12—11 ezer, perceptorok 8—4500, ügynökök 6500—4 ezer lel.

Kataszteri tisztviselők: inspektorok, helyettesek 18—8500, hivatalnokok 7500—5000 lel.

Egyéb szolgálatok: gépirók 8—4 ezer lel, gép- és gyorsíró fordítók 12—7500, fordítók, tolmácsok 10—4500 lel.

Felmentették a könyvelőt, aki kétszer ragasztott fel egy repülőbélyeget

Szatmárról jelentik: Érdekes ügyben hozott felmentő ítéletet a szatmári törvényszék. A vádlottak padján Káhán Mózes helybeli magántisztviselő ült, aki a Feldmann József és fiai nagykereskedő cégnél volt alkalmazva, mint könyvelő. Mintegy esztendővel ezelőtt két repülőbélyegellenőr járt a Feldmann cégnél, ahol a könyvek felülvizsgálása alkalmával megállapították, hogy egy repülőbélyeget kétszer használtak fel. Emiatt kihágási jegyzőkönyvet vettek fel a cég, illetve Káhán Mózes könyvelő ellen, miután ő volt megbízva a repülőbélyegek felragasztásával. Az ügy most került a törvényszék elé, ahol Káhán Mózzal védekezett, hogy a bélyeget valóban kétszer használta fel, azonban az első felhasználása alkalmával a bélyeget nem semmisítették meg, mert kiderült, hogy fölösleges volt ráragasztani arra az okmányra. Erre levette a bélyeget és ismét felhasználta egy másik iraton, ahol aztán megsemmisítették. A bíróság kimondotta, hogy ez nem büntető cselekmény és így felmentette Káhán Mózeset a vád és annak következményei alól.

Cáfolja a budapesti sajtó Hunyadi Sándor internáltatásának elterjedt hírét

Budapestről jelentik: Hunyadi Sándorról, a Kolozsvárról elszármazott ismert íróról, aki a „George Washington” óceánjáró fedélzetén Amerikából hazatérőben volt, — mint legutóbbi számunkban jelentettük, — az a hír terjedt el, hogy az angolok Gibraltárban tartóztatták, mert az utlevélben lévő német vizumot gyanúsak találták és ezért elindították a bordeauxi internálótáborba.

A „8 Órai Újság” című budapesti lap szerint azonban valójában ezek a hírek. Mind-

össze az történt, hogy Hunyadi Bordeauxban partraszállott, mivel az a hajó nem folytathatta tovább utját és visszafordult Amerika felé. Jelenleg Franciaország és Olaszország között nincs vasúti forgalom és így Hunyadi több vele együtt utazó társával egyelőre nem folytathatja utját Budapest irányában. Hunyadi Sándor Bordeauxból táviratot küldött Budapestre és ebben megnyugtatta hozzátartozóit hogyláte felől.

A Thalia magyar színház operettegyüttesének rövid vendéjátéka a Kulturpalotában

Beszámoltunk arról, hogy a Thalia kolozsvári magyar színház nagyszemű operette-társulaja rövid vendéjátéka Aradra érkezik s június hó 19-én, szerdán megkezdte előadásait a Kulturpalota színháztermében.

Az együttes, amelynek műsorán a külföldi nagy színpadok legjobb operettei, revüi, zenés vígjátékai szerepelnek, eljön Aradra, hogy itt is bemutassa azt a remek játékszínt, amellyel annyira sikeresre Erdély más nagy városai-ban is. — A különösen összeszokott, összetanult társulat érthető ambícióval készül az aradi vendéjátéka hiszen új közönség előtt kell megszerezniük azt a kivételes megbecsülést, amelyben eddig mindenütt részüket volt. S talán éppen ez a tudat az, amely kivételes munkakedvet fog belőlük kiváltani.

A gazdag premier-műsört változatossá teszik azok a már világhírnévről örvendő reziperek is, amelyeknek felújítását a Thalia igazgatósága úgy művészi, mint szórakoztatási szempontból jónak látta, s amelynek újra való színrehozatala mindennél igazolta is a Thaliát.

Első bemutatójuk az utóbbi évek egyik legszebb, legjobb operettjé, a Pozsonyi lakodalom választotta a társulat, Szilágyi László és Beck Miklós új operettjére bátran el lehet mondani, hogy kékebeli operett. Értelmes, komoly, de humorral bőven fűszerezett meséjét tökéletesen aláfestí a hangulatos, melódikus szép muzsika, s a különös stílusos rendezés, szép kiállítás, nagyszemű kosztümök tömege egészen világvárosi jellegű ad az előadásnak.

Sorban ezután következnek a Bombázlet, Velencei kajand, Lovasparádé stb. bemutatói, amelyekkel — mint már említettük — párhuzamo-

san kerülnek majd előadásra a műsor kitűnő rezipardarabjai is.

Az első hét pontos műsora egyébként itt következők:

A Thalia operettegyüttesének műsora:

Június 19. Szerda este 9 órakor: „Pozsonyi lakodalom”, (Szilágyi László és Beck Miklós nagyszemű operettegyüttesének. Az utóbbi évek legnagyobb operetteje. Eddig több mint 100 előadás. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Kovács Kati, Báza Éva, Czopán Flóri, Gróf László, Ditrói Béla, Csóka József, Fülöp Sándor, Borovszky Oszkár, Réthelyi Ödön, Szendrey Mihály, Csengeri Aladár, stb.)

Június 20. Csütörtök délután 5 órakor: „Dörmögő Dömötör”, (Gyermekelőadás, olcsó helyárrakkal). — Este 9 órakor: „Pozsonyi lakodalom”.

Június 21. Péntek este 9 órakor: „Pozsonyi lakodalom”.

Június 22. Szombat délután 5 órakor: „Izóló diákok”, (Olcsó helyárrakkal). — Este 9 órakor: „Pozsonyi lakodalom”.

Június 23. Vasárnap délután 3 órakor: „Tul a nagy Krivánon”, (Olcsó helyárrakkal). — Délután 6 órakor: „Pozsonyi lakodalom”. — Este 9 órakor: „Piros bugyelláris. (Csepreghy Ferenc halhatatlan népsziműve, teljesen új rendezésben és betanulásban. a társulat legjobb erőinek felléptével. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József.

Június 24. Hétfő este 9 órakor: „Bombázlet”, (A magyar rádió által kétszer is közvetített, ragyogó operettegyüttes. Főszereplők: Krémer Mancsi, Báza Éva, Rajnai Elli, Czopán Flóri, Ditrói Béla, Csóka József, Fülöp Sándor, Szendrey Mihály, Réthelyi Ödön, Borovszky Oszkár. Rendező: Gróf László, vezényel: Stefanidesz József).

Június 25. Kedd este 9 órakor: „Bombázlet”,

Felvételi és érettségi vizsgák

so rendje az aradi gimnáziumokban

Az aradi Moise Nicoara liceumban a felvételi vizsgákat a következő sorrendben tartják meg:

Az V. osztályba való felvételi vizsga június 18-án reggel nyolc órakor lesz. A vizsgára beiratkozni lehet szombaton, június 15-én, 16—18 óra között.

Az I. osztályba való felvételi vizsga június 19-én reggel nyolc órakor lesz. A beiratkozásra vonatkozó kérvényeket, amelyekhez a törvény által előírt iratokat kell csatolni, a liceum titkársága június 15-ig, déli egy óráig fogadja el.

Itt írjuk meg hogy a Moise Nicoara liceumban működő érettségizetési bizottság, amelynek névsorát tegnapi lapszámunkban közöltük, a tanügyi hatóságok rendelkezése értelmében június 12-én kezdte meg a munkáját. Az érettségire való beiratkozásokat szerda reggel nyolc órakor fogadják le. Az írásbeli érettségi megkezdésének pontos időpontját még nem határozták meg, mivel az érettségizetési bizottság tagjai még nem érkeztek Aradra. Ma, szerdán délelőtt várják az érettségizetési bizottsági tagokat s előreláthatóan az írásbeli vizsgákat már a délutáni órákban megkezdődik.

CORSO. Nyitott ítéő 1

Francia és német híradók a legújabb háborús felvételekkel csak nálunk láthatók!

DEANNA DURBIN

legszebb filmje:

Megnőtt már a mi lányunk

5, 7.15, 9.30 órakor

Tiltakoznak Hubay és Vágó magyar nyilas-képviselők javaslata ellen a magyarországi keresztény magyar testületek

Mit tervezett a nyilas-párt szélsőséges csoportja? — Az elutasított javaslat részletes ismertetése

Budapestről jelentik: Még a nemzetközi eseményekre is homályt borított a magyar politikában az a törvényjavaslat, amit a szélsőjobboldali nyilas-képviselők, Hubay Kálmán és Vágó Pál nyújtottak be „a magyarországi nemzetiségek önkormányzatáról”.

A kisebbségi közvéleményt Európaszerte joggal foglalkoztatja a kérdés: mi hát tulajdonképpen az oka annak a komoly és demonstratív tiltakozásnak, mellyel a magyar társadalom Magyarországon a Hubay-Vágó-féle törvényjavaslatot fogadta. — holott ez a javaslat az első pillanatban bizonyos kisebbségvédelmi mezben jelentkezett a közvélemény előtt? Hogy ezt megérthessük, szükséges ismernünk a nagy felháborodást keltett törvényjavaslat tartalmát, amelyet az alábbiakban ismertetünk.

Hubay Kálmán és Vágó Pál törvényjavaslata ki akarta mondani, hogy a délszláv, német, román, rutén és szlovák állampolgárok népcsoportot, ezeknek önkormányzati szervei közjogi testületet alkotnak, amelynek élén a népcsoport felelős vezetője áll, aki egyedül felelős az önkormányzati szervek minden intézkedéséért. Minden népcsoport a maga által alkotott önkormányzati szervei által intézné azokat az ügyeket, amelyeket a javaslat az önkormányzatok hatáskörébe utal s ezekben az ügyekben jogszabályalkotási jog illeti meg. Ezek a jogszabályok a népcsoport vezetőjének és a nemzetiségi miniszternek ellenjegyzése mellett, az államfő szentesítésével válnának joghatállyossá, a benyújtott javaslat szerint.

A népcsoportok önkormányzatának hatáskörébe az alábbi ügyek tartoznának: 1. közoktatás, iskolán kívüli nevelés és nevelés, 2. közművelődés, 3. népjólét, 4. községi közigazgatási és közrendészeti tisztviselők kinevezése, valamint a járási közigazgatási, bírói és közrendészeti tisztviselők kinevezésére ajánlása, 5. a népcsoportok számarányának megfelelő képviselők küldése a magyar törvényhozó testületbe. A javaslat szerint a minisztériumot felügyeleti jog illetné meg az önkormányzati szervek felett s a felügyeleti jogot a nemzetiségi miniszter gyakorolná, aki mellett az egyes népcsoportok tagjai közül a népcsoport vezetőjének javaslatára az államfő által kinevezett egy-egy államtitkár működne. Az önkormányzat a fentebbi öt pontban felsorolt ügykörök intézésére hivatalnokait a népcsoport tagjai közül nevezi ki. Az öt pontban felsorolt ügyek ellátásához szükséges anyagi eszközöket a népcsoportok állami hozzájárulás, népcsoport-adó, önkéntes adományok, alapítványok és gyűjtések útján szereznék meg. A népcsoport tagjai maguk közül, országos számarányuknak megfelelően küldenének képviselőket az országgyűlés képviselőházába.

A javaslat 11. szakasza szerint minden népcsoport tagjairól állandó nyilvántartást — anvkönyvet — akamának vezetni. A népcsoport tagjává válik a magyar állampolgár: 1. a vegyes felvevőbizottságnak az anvkönyvbe való bejegyzését elrendelő határozatával, 2. előterjesztett kérelemnek a népcsoport anvkönyvébe való bejegyzésével, 3. születés által. A vegyes felvevőbizottság a népcsoport anvkönyvébe köteles lenne bejegyezni azt a magyar állampolgárt: a) aki az 1920. évi népszámlálás anyanyelvi adatai szerint nem magyar nemzetiséghez tartozott, a törvény életbelépésekor törvényhatósági, vagy megyei város területén kívül eső községben, vagy településen lakott, érettségi bizonyítványra nincs és mezőgazdasági, vagy ipari munkával foglalkozik, b) aki az előbb felsorolt honpolgárok leszármazottja, amennyiben a törvény életbelépése napján elődei helyén lakik, érettségi bizonyítványa nincs és mezőgazdasági, vagy ipari munkával foglalkozik, c) aki az a) és b) pont alá nem tartozik, huszonegyedik életévét betöltötte s a bizottság előtt személyesen kéri valamely népcsoport anvkönyvébe való felvételét.

A nagy felháborodást keltett törvényjavaslat szerint minden huszonegyedik életévét betöltött és érettségi bizonyítvánnyal rendelkező, vagy törvényhatósági, megyei városban állandó lak- helyvel bíró magyar állampolgárnak jogában áll

élete folyamán egy ízben bármely népcsoport anvkönyvébe való bejegyzését, vagy abból való törlését kérni. Azok, akiket az előbb említett a) és b) pont alapján jegyeztek be valamely népcsoport anvkönyvébe, népcsoport hovatartozásukat egy más nemzetiségű községbe történő átköltözésük után sem változtathatják meg, leszármazóikat kérelmezési jog már megilleti. Születésével mindenki annak a népcsoportnak a tagjává válna, ahová apja tartozott, a javaslat szerint.

A névmagyarosítással kapcsolatban a törvényjavaslat még az alábbiakat tartalmazza: bármely nem magyar népcsoport anvkönyvébe bejegyzett honpolgár családi neve, hozzájárulása esetén sem volna magyarosítható. Azok, akik nevüket belügyminiszteri engedéllyel megváltoztatták, kérhetnék utólag is az engedély hatálytalánítását, a Hubayék javaslata szerint.

Végül kimondja a javaslat, hogy a törvény nem vonatkozik azokra, akiknek négy nagy- szülője közül egynél több zsidó-fajú. A zsidók önálló népcsoportot nem alkothatnak, más népcsoport tagjai sem lehetnek, nyilvántartásukra a nemzetiségi miniszter köteles a szükséges intézkedéseket megtenni.

A nyilastörvényjavaslat „nemzetiségi önkormányzatra” osztja fel az egységes magyar államot, lehetetlenné teszi, hogy bárki beolvadjon a magyarságba, megtiltja a névmagyarosítást még akkor is, ha az illető maga akarja a nevét



megmagyarosítani. A magyarországi németek körében radikális változást jelentene ez a törvény, mert többek között kimondja, hogy minden nemzetiség csak saját nemzetiségi képviselőjét küldheti a parlamentbe. Tekintettel arra, hogy e törvényjavaslat el fogadása esetén legalább 700.000 németet kalkulálnak ki a nyilasok Magyarországon, ami azt jelenti, hogy körülbelül 20 német képviselő ülne a jövőben a magyar parlamentben. Mivel számarány szerint illetné meg a parlamenti képviselőt a többi nemzetiséget is, ennél fogva a mai Magyarországon körülbelül negyven nemzetiségi képviselő ülne a parlamentben, ha nem több.

Hogy mi vezette a nyilasokat ilyen radikális javaslat megtételére, azt könnyű kitalálni, Világos, hogy ez a javaslat idegen szellemű és amiatt maga a Német Távirati Iroda is jelenti Budapestről „felszabadítaná a belső bomlás rossz szélémeit”.

Emberemlékezet óta nem volí a Marosnak ilyen nagy júniusi vizállása

Nagyarányu apadás várható már a közeli napokban

Az időjárás szeszélye az 1940-ik esztendőben kiszámíthatatlan: a különösen hosszú tél után rövid tavasz következett és ezután... mint ha megfellekedett volna a természet arról, hogy a nyár következik. Őszi esőzésekre emlékeztető csapadék hullott hetekig a környörtelen, sötét felhős égből. Csak három nappal ezelőtt villant fel a reményt keltő napsugár, — hátha végre eljön az annyira áhitott nyár?..

A Maros vizállása június hónapban emberemlékezet óta nem volt ilyen nagy. A nyári hónapokban a Maros vize rendszerint 4 méterrel alacsonyabb, mint jelenleg. Az 1940. év nyara azonban rendkívüli módon nyári árvízveszély-fenyegetést hozott...

Ha végig sétálunk a Maros-parti sétányon, az ujaradi hídról a Holt-Maros zsilipjéig, megállapítható, hogy a szennyes hullámok sok helyen már elöntötték a sétány mellett lévő ugynevezett árterület bizonyos részeit. Ha a Maros vize még néhány centimétert növekszik, akkor a víz már a Marosgát alapzatát mossa. A sétány mellett közvetlenül a part mellett lévő ut már szinte járhatatlanná vált, mert nemcsak az alacsonyabban fekvő részekre öntött ki a megáradt Maros vize, hanem némely helyen a talajvíz is feltört.

Igy a villanytárellnel szembeni árterületen lévő gyermek-játszóter járhatatlan mocsárrá változott és a gyerekek számára létesített labdarúgó-pálya is használhatatlan.

A Maros partián lévő klubházakat is veszély fenyegetné, ha a megáradt Maros vize 80 centimétert emelkedne. Óvintézkedésekre azonban nincs szükség, mert a vizállásjelentésekből pontosan megállapítható, hogy csakis apadás következik és emberi számítás szerint a Maros vize jelenleg nem emelkedhet.

Egyetlen óvintézkedés, amit az aradi stran-

don és a klubházakban tettek, hogy a vízen lebegő mólókat, az uszodát és az ugynevezett „tükkör-fürdőt” láncokkal és kötelekkel jobban a parthoz erősítették, nehogy a megáradt víz elszakítsa az eddigi tartó-láncokat.

A keddi napon már örömmel megállapítható volt, hogy kedden reggel a Maros vizállása lassan apadt és a koraesti órákban már egy méterrel alacsonyabb volt a vizállás, mint az előző napokban. A megáradt Maroson lehőmpölygött az árvízvel fenyegető összegyűlt esővíz s remélhetőleg csütörtökön, pénteken már három méteres apadás következik be.

Kinevezték

az aradi kereskedelmi iskolák érettségi bizottságát

Az aradi kereskedelmi leány és fiúiskolák érettségi vizsgabizottságát az elmúlt napon összeállították. A nemzetnevelésügyi minisztérium táviratilag értesítette a bizottság tagjait, ugyanakkor, leküldötte az iskolák igazgatóinak a bizottság névsorát. Eszerint az aradi fiú- és leánykereskedelmi iskolák végzett növendékei az érettségi vizsgálatokat az aradi kereskedelmi fiúiskolában teszik le a következő bizottság előtt: elnök: Hasegan Dumitru kolozsvári egyetemi tanár jog- és államismeretek, Herlo Petru (Arad), Donescu Gheorghe (Bucaresti) francia, Matei Victor (Szatmár) földrajz és történelem, Musca Miron (Arad) áruismeretek, David Aurora (Arad) kereskedelmi ismeretek, Suciu Vasile (Arad) számtan. Az érettségi vizsgák kedden veszik kezdetüket.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.
TELEFONSZÁM 20-10

A vörös veszedelem. — Fő zerepben: Claudette Colbert, Henry Fonda

Következik: Kertész Mihály nagy- Szurtosképu angyalok. Világ-ker- aratott hatalmas filmelőadás, James Cagney, Ann Sheridan, Pat O'Brien.

Visszavonhatatlanul utóljára!
5, 7.15, 9.30,



ARADI KOZLONY

10. évfolyam 14. számú magyar nyelvű ARADI KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 18.

Előfizetési árak:

Éves ár... 640 lei || Negyedéves 210 lei
Hónapos... 420 || Hét napos 70

Hirek mindenfelől

- VANCOUVER csendesóceáni kanadai kikötőben nagy tüzvész pusztított a két halogár teljesen elhamvadt.
- UJRA MEGNYITOTTÁK a lengyel gyógyfürdőket. Zakopane, az ismert tátrai üdülőtelep után most a kryniczai gyógyfürdő és a többi lengyel üdülőhely is megnyitotta kapuit.
- SPANYOLORSZÁGBAN olyan nagy a gabonahiány, hogy Madridban szerdán már nem lehetett kenyéret kapni. A sajtó ezzel kapcsolatban azt állítja, hogy már számos gabonarakomány érkezett volna, ha az angol ellenőrzés nem tartóztatná fel a halókat.
- ITTKOS KOKAINGYÁRAT leplezett le Szófia rendőrsége. A kokaint a bünszövetkezet tagjai Franciaországba csempészték egy Bakerisv nevű joghallgató vezetésével, aki már hatónégy büncselekmény miatt büntetve volt. A kokaint Szófiában állították elő és Viddinen át vitték Romániába, majd innen Franciaország felé. A bünszövetkezet valamennyi tagját letartóztatták.
- TOKIOI JELENTÉS SZERINT az Egyesült Államok és Anglia nem maradhat közömbös Hollandiáival szemben, mert ott a háború folytatásához elengedhetetlen nyersanyagok találhatók.
- A SVÁJCI POSTA AUTOBUSZJÁRATAIT a mozgósítás lezárása után ismét üzembe helyezték. A svájc-i főváros utcáin is közlekednek megint az autobuszok, amelyeket a mozgósítás alatt katonai célokra használtak.
- SERRANO SUNER spanyol belügyminiszter szerdán helyezte el Belchite város alkalmát. Ez a város a spanyol polgárháború alatt majdnem teljesen elpusztult a most Franco kívánságára állították.
- A FRANCIA HADITENGERÉSZET a napokban becsájtja vízre a legújabb típusú, 35.000 tonnás, „Ri-chelleu” nevű csatahajót. Utána rövid időn belül szolgálatba lép az ugyancsak ehhez az osztályhoz tartozó „Jean Bart” csatahajó, amelyet 1937. elején kezdtek építeni.
- A PRÁGI VILLAMOSVASUTAK igazgatósága rendeletben utasította a kálauzókat hogy ne csak az állomások kikiáltásánál használják a német nyelvet, hanem az utasokkal való érintkezés során is németül beszéljenek.
- WASHINGTON ÉS RIO DE JANEIRO KÖZÖTT tárgyalások folynak, hogy az Egyesült Államok részt vegyen Brazília védelmében. A tervek szerint Brazília területén Brazília és a Panama-csatorna megvédése céljából tengerészeti és légi támaszpontokat építenek.
- A BÉLYECSERE-ÜZLETEKET május 31-től kezdve a német birodalmi gazdasági miniszter rendelete szabályozza. Új csereengedélyeket egyelőre nem adnak ki csak kivételes esetekben, a helyegek behozatalának és kivételének engedélyezése pedig külön birodalmi hivatal hatáskörébe tartozik.

- ZÜRICH TÖZSDEZARLAT. Páris 690, London 15.75, Newyork 446, Miánó 22.50, Berlin 178.25, Bégrad 10.00, Bucaresti 2.25.

- Az Uralkodó köszönete. Bucaresti. A királyi udvartartás a következő közleményt adta ki. Öfelsége II. Carol király az ország minden részéből számtalan hódolatteljes üdvözlést kapott uralkodásának 10. évfordulója alkalmából és megbízást adott, hogy a királyi udvartartás köszönetét fejezze ki mindazoknak, akik hűségükkel és odaadásukkal adtak tanbizonyosságot.

Flora (volt Reusz) jéggyár. Tel. 1141

- AZ ANGOL KIRÁLY ÜDVÖZLETE AZ URALKODÓHOZ. Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség közli: Öfelsége II. Carol király uralkodásának tizedik évfordulóján VI. György király üdvözlőlevelet intézett Románia uralkodójához. (Rador.)

- Bucarestbe érkezett Korosec a jugoszláv szenátus elnöke. Bucarestből jelentik: Korosec volt jugoszláv miniszterelnök, a szenátus mostani elnöke. Bucarestbe érkezett, ahol Argetoianu királyi tanácsos, a román szenátus elnöke, Cretzeanu külügyi miniszter, Kulmer jugoszláv ügyvivő és a jugoszláv követség személyzete fogadták.

- ELMARADT AZ ANGOL ALSÓHAZ TITKOS ÜLÉSE. Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség tudósítója úgy értesül, hogy az alsóház Olaszország hadbalépése következtében ma nem tart ritkos ülést. (Rador.)

- A KANADAI HADÜGYMINISZTER HALALOS KATASZTRÓFÁJA. Ottawa. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti, hogy Normann Rogers kanadai nemzetvédelmi miniszter repülőgépszerencsétlenség következtében meghalt. Rogers Ottavából Torontóba repült egy katonai gépen, amely Newyork közelében az Ontario-tó mentén lezuhant.

- A temesi helytartóság mezőgazdasági bizottsága. Temesvárról jelentik: A földművelésügyi minisztérium rendelkezése alapján a temesi helytartóság megalakította a mezőgazdasági bizottságát, melynek elnöke dr. Marja Alexandru királyi helytartó, helyettese dr. Ciupe Gheorghe dr. vezérőrkár, míg tagjai: Popescu, a mezőgazdasági kamara elnöke, Cristea dr. állategészségügyi vezérfelügyelő és főorvos, továbbá a helytartóság területén működő mezőgazdasági kamarák elnökei is.

Fotóamatőrök figyelmébe!

Mindennemű amatőrmunkát vállalkunk a legszebb kivitelben

Foto NAGY

Blv. Reg. Maria 8.

- A hus- és kolbászárak, valamint a zsir hivatalos ármezgállapítása. Temesvárról jelentik: A helytartóság mellett működő árellenőrző bizottság dr. Ciupe Gheorghe vezérőrkár elnöke alatt ülést tartott és ezen foglalkoztak a disznóhús és zsir árának állandó emelkedésével. Elhatározták, hogy felszólítják az egyes városokat és községeket, miszerint sürgősen táblázatot készítsenek, melyben tüntessék fel a hus-, zsir- és kolbászárak árát, hogy azután a helytartóság árellenőrző bizottsága napítsa meg az árakat.

- 147 évig tartó boldog házasság. Ezt a hihetetlen rekordot Raven János és felesége, Sára érte el. Házasságuk 147 évig tartott és mindig boldog volt. János és Sára Magyarország egy kis falujában: Sztrádován született, ugyan ott haltak is meg, a férj 172 éves korában, az asszony 164 éves korában. Amikor a 19. század elején, Bécs városában elterjedt ennek a matuzsálemi házasságnak a híre, nagy feltűnést keltett az előkelő társaságokban. A németalföldi követ felkereste őket és festményt készített róluk. A portré ezidőszert William Bosville, Northumberland grófjának a tulajdonosa, ugyancsak ő őrzi a házaspár eredeti dokumentumait. János és Sára egy napon haltak meg, 1825-ben. Fiuk 116 esztendősek voltak akkor és két ükunoka zokogott a ravatal mellett.



- Mondtam, Susanna, hogy tisztességtelenség nem tőrök a házamban! Ne tagadja, hogy a tejesember megcsókolta... Holnap én veszem át a tejet!

- Ahogy a nagysága parancsolja, de a tejes a lenzőkéket nem szereti...

- Az Uralkodó - egy magyar munkás háznak keresztajta. Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Öfelsége II. Carol király vasárnap Kolozsváron egy szegénysorsu magyar munkás 14-ik gyermekének Aikler Andrásnak a keresztajtaságát vállalta el. A keresztajta szertartás az „Iros” kerámia-gyár munkaterületén, a katolikus parochián folyt le. Öfelségét a szertartáson dr. Tataru Coriolan Szamos-tartomány királyi helytartója képviselte. Megjelentek még az összes kolozsvári előkelőségek, valamint a helybeli Nemzeti Gárda képviselői. Tataru Coriolan királyi helytartó a szertartás után átnyújtotta II. Carol király ajándékát 10.000 lei készpénzt és 3.000 lei készpénzt, mint a helytartóság ajándékát, majd Bornemisa Sebastian, Kolozsvár polgármestere mondott beszédet és átnyújtott 3000 leit. Manole Enescu ezredes, prefektus a családnak 5.000 lei készpénzt adott, mint keresztajtaságát. A magyar egyesületek részéről Benárd dr. országgyűlési képviselő mondott beszédet, amelyben lelkes szavakkal üdvözölte Öfelsége II. Carol királyt. A beszéd és tartások befejeztével számosan keresztajtaságban az egyszerű kis házas magyar családot.

- Az új köztisztviselői statutum. Jelentettük, a Monitorul Oficial junius 8. közli az új köztisztviselői statutum szövegét értelmében a jövőben köztisztviselők azok lehetnek, akik román állampolgárok alább 21 évesek, büntetlen előéletűek, orvosi gálaton estek át, amely megállapítja, a kármások a szolgálat betöltésére, mindig viseletük legyen, a férfiak csak akkor tölthetik ki köztisztviselői, ha a katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, a Nemzeti Ujjászűletés Frontjának, kivéve kar és a hadsereg tagjait. Kinevezésük köztisztviselői kötelesek hűségüket tenni e nyilatkozatot kell adniok arról, hogy nyilvánvalóan rendelkeznek ök. házastársaik, a kiskorú gyermekeik.

- HUSZMILLIÓ ÉRTÉKŰ IDEGEN TÁLAT TALALTAK BUCURESTIBEN A FŐTÖZSDÉN. Bucurestiből jelentik: A főbűnügyi hatóságok a Blanduzjel átjáróban levő kegye tőzsdén rajtaütészerű razziaát rendeztek, amely alkalmával mintegy 20 millió lei értékű valutát foglaltak le és kobozták el. Mindazokat akiknél idegen valutát találtak, előállították. Összesen 28 őrizetbevétel történt. A nagyarányú valutakijárási ügyében teljes eréllyel folyik a vizsgálat.

- ÖTVENSZÁZALEKOS KEDVEZMÉNY A GYILKOSTÓRA. A Gyilkostó, mint üdülőhely (localitate climaterică) ebben az évben is megkapta az 50 százalékos utazási vasúti kedvezményt. Ez a kedvezmény junius 1-étől szeptember 30-ig tart.

- Ujra válik egy „Miss Magyarország”. Tasnády Mária. Berlinből jelentik: Tasnády Fekete Mária, az ismert magyar színésznő volt „Miss Magyarország”, aki több német filmben szerepelt, elvált férjétől, Duda nevű berlini filmrendezővel. A válást a férfi hibájából, a színésznő javára mondták ki, aki különben anyai örököknek néz elébe.

- A BUCURESTI HÓNAP ALKALMÁBÓL ENGEDÉLYEZETT VASÚTI KEDVEZMÉNYEK IGÉNYBEVÉTELÉNEK FELTÉTELEI. Mint az elmúlt években is, a vasút vezérigazgatósága idén szintén engedélyezte a Bucuressti Hónap alkalmából Bucuresstől utazó közönség számára a szokásos díjazabáskedvezményt. A Bucuressti Hónap egész tartama alatt mindenki, aki erre az alkalomra utazik Bucuresstbe, 50 százalékos díjazabáskedvezményt vehet igénybe a péntek éjjeli 12 órától hétfő éjjeli 12 óráig történő utazásoknál pedig a kedvezmény 75 százalékos. Aki ezt a kedvezményt igénybe kívánja venni, a jegy megvásárlásakor ugynevezett „személyazonossági borítékot” vásárol. Visszatérésnél az utasnak a jegypénztárnál láttamoztatnia kell egy a jegyet, mint ezt az azonosítási borítékot, ezt a láttamoztást pedig csak a Bucuressti Hónap jegypénztárainál kiadott részvételi jegy alapján eszközölk. Ez a részvételi igazolvány különben egész sor más kedvezményre jogosít, így szállodákban, üzletekben, éttermekben és szórakozóhelyeken mérsékelt árakat kell fizetni.

- FOGASZATI HIR. Csobod János átköltözött Str. Alexandri 3. sz. alá.

- Orvosi hír. Dr. Valna Iosif, a tüdőszanatórium volt orvososa Strada Crisan 12. szám alatt megkezdte rendelését. Rendel 9-11-ig és délután 4-5-ig. Tüdő, belgyógyászat, röntgen.

- MAGYAR DALEGYESÜLET JUBILEUMI DISZHANGVERSENYE. Junius kilencedikén, vasárnap tartotta meg Nagyváradon jubileumi diszhangversenyt a Magyar Dalkör. A hangverseny a Katolikus Kör nagyertermében folyt le. A megjelent közönség, amelynek körében ott volt az erdélyi magyar közélet több kiválója, nagy tetszéssel fogadta a kiváló erőkből álló dalegyet műsorát. A hangverseny után a megjelentek közös vacsorán vettek részt.

Ujságiróból nagykövet

Kicsoda Sir Stafford Cripps, akinek működéséhez sok reményt fűznek a szövetségesek?

London, A londoni és a világsajtó érdeklődésének homlokterében ma kétségkívül Sir Stafford Cripps, az ujonnan kinevezett moszkvai nagykövet áll. Sir Stafford küldetésétől a szövetségesek fővárosában az orosz-angol viszony javítását várják. Kiküldetését sok vihar és parlamenti csata előzte meg. Az angoloknak minden bizonyos, hogy nagy mulasztásuk volt, hogy nem nagy súlyt helyeztek a Moszkvával való kapcsolat kimélyítésére és, amint Lloyd George mondotta: „mindig csak harmadrendű kereskedelmi utazókat küldtek az orosz fővárosba.”

Sokáig úgy volt, hogy Lloyd George maga kapja ezt a megbízást. Annyival is inkább, mert az ősz liberális vezér kapcsolata a kommunistákhoz mindig igen szívélyesek voltak és Majszky, a szovjet londoni nagykövete legjobb barátja. A választás mégis Crippsre esett.

Sir Stafford Cripps igen változatos pályát futott be, amíg most karrierjének csúcspontjához érkezett. Volt újságíró, kémikus, ügyvéd, képviselő, a kabinet tagja, juhtenyésztő, művész-történész, Azsia-kutató és műkedvelő asztalos. Ez utóbbi legkedvesebb foglalkozása és minden szabad idejét székek és asztalok furásával, faragásával tölti.

Lord Parmournak, a híres konzervatív államférfinak és miniszternek legfiatalabb fia és életpályáját maga is a konzervatív oldalon kezdte. Még pedig újságírással, mint a South Bucks Standard szerkesztője. Közben nagy buzgalommal vette magát kémiai tanulmányaira és évekig volt növendéke, majd asszisztense Sir William Ramsaynak, a neves vegyészprofesszornak. Azután a jogtudományokhoz kapott kedvet s beiratkozott a londoni egyetem jogi karára.

A háboru alatt Franciaországban teljesített szolgálatait, mint az egyik Vörös-Kereszt misszió megbízottja. A háboru után a munkáspártihoz csatlakozott és annak lelkes apostola lett. 1930-ban MacDonald főállamügyészé nevezte ki és ezt az állását évekig megtartotta. Mint politikusként, nagyon eredeti nézetei voltak. Így pl. főállamügyész korában a gondolatot foglalkozott, hogy francia mintára, megteremtse az angol népfrent, a szélső baloldaltól kezdve egészen a liberálisokig. Ekkor került kapcsolatba a kommunistákkal. Kísérletei miatt végül is ellenjébe került a saját pártjával, ahonnan 1939-ben hatalmas szótöbbséggel kizárják. Kétfélmilliószázezer szavazatot volt ellene és csak 402.000 mellett.

Sir Stafford Cripps ekkor visszavonult a magánéletbe. Egyike lett London legkeresettebb és legdrágább ügyvédeknek és azt mondják, a legkisebb ügyéért is 2500 guinea (mintegy 3 millió forint) honoráriumot kapott. Több ízben utazott Keletre, Kisázsia, ahol műtörténeti és néprajzi kutatásokat folytatott. Sokat tartózkodott Afganisztánban, falusi birtokán, ahol birkaenyésztést folytatótt. Birkái számos díjban és kitüntetésben részesültek. Felesége, négy gyermeke és két fogadott fia van.

Hazájában, amely most Sir William Steeds helyére küldte Moszkvába (aki már mintegy öt hónapja tartózkodik Londonban) igen sokat várnak tőle. Nem véletlen, hogy megbízatása összeesik Sir Samuel Hoare madridi nagykövetségével való kinevezésével. Amint a brit diplomataik eddig elmulasztották, azt most egyszerre igyekeznek pótolni.

E. K.

Meghalt a moziban

Egy 60 éves kereskedő egyetlen jászó nélkül meghalt a zsölyyeszékben

Nagyváradról jelentik: Megdöbbentő hírfelhalálet történt az egyik nagyvárad moziban estély előadásán. Schwartz Mór 60 éves volt kereskedő — Vlahuta-uca 14. szám alatti lakos — feleségével együtt ment a moziba. Az idős kereskedő már előzőleg panaszkodott rosszullétéről. Javában pergett a film, amikor Schwartz Mór, aki a zsúfolt nézőtér hátsó zsölyveszékében foglalt helyet, felesége azt hitte, hogy elaludt. Néhány perc múlva azonban feltűnt a mozdulatlansága. Schwartz né rémülten figyelmeztette a közelében ülőket, hogy a férje rosszul lett és kérte vigyék ki. Schwartz Mór élettelen testét a ruhatárba vitték ki és a moziban tartózkodó orvos megvizsgálta. Az orvos azonnal megállapította, hogy az idős kereskedő meghalt. A hírtelen halált szívérkoszoru-trombózis okozta.

SPORT KÖZLÖNY

Hungária-Rapid mérkőzés lesz vasárnap Budapesten

Románia—Magyarország ifjúsági válogatottak mérkőzése Bnour estiben

Bucuresti. A Rapid FC a nemzeti bajnokság második helyén végzett, így a magyar nemzeti bajnokság második helyezettjével, a Hungáriával játszik a kis KK keretében. A vasutascsapat erre a mérkőzésre már szeretné leigazolni Slivatot, Simkót és Nistort. A Venus viszont a jugoszláv bajnokkál méri össze erejét.

Románia és Magyarország válogatott ifjúsági csapatai vasárnap Bucurestiben mérik össze ere-

jüket. A két ország fiataljai ezuttal másodizben találkoznak. Az első mérkőzésen, amelyet Budapesten honvilitottak le, a magyar ifjúsági csapat 1:0 arányban győzött, így a vasárnapi találkozóknak visszavágó jellege van. A válogatott ifjúsági mérkőzést a Venus pályán rendezik meg és azt megelőzően a Ripensia, UDR vegves csapat az Unirea Tricolor, Sportul Studentesc vegyes csapat ellen játszik.

Az AMTE Marosvásárhelyre és Brádra kapott meghívást

Az AMTE a mai nap folyamán két meghívást is kapott. Az egyiket Marosvásárhelyről, a másikat pedig Brádról. Az AMTE vezetősége még nem döntött, hogy melyik meghívást fogadja el, de valószínű, hogy az aradi munkáscsapat vasárnap eleget tesz valamelyik vidéki meghívásnak.

A Rapid nem kérte Slivat átadását az AMTE-től

A bucaresti-i Rapid Slivatot, az AMTE kitűző képességű hátvédjét szeretné megszerezni s már a vasárnapi budapesti kis KK mérkőzésen a Hungária ellen kívánja szerepeltetni. Az AMTE-től azonban eddig a játékost hivatalosan még nem kérték ki.

A Gradjanski vezet a jugoszláv bajnokságban

Az országos bajnoki küzdelmek mind érdekesebben alakultak. A BSK lelépte az eddig élen járó sarajevói Slaviát. Részletes eredmények:

Gradjanski—HASK 2:1 (1:0). Góllövő: Lesnik, Antalkovics, illetve Hätrec.

Belgrád: BSK—Slavia 6:0 (3:0). Nagy meglepetés. Góllövő: Bozsovics (4), Valjerevics (2).

Split: Hajduk—Jugoslavia 1:1 (1:1). Góllövő: Sobotka, illetve Pánics.

Az élcsoportban tehát most ez a helyzet:

1. Gradjanski	9 7 0 2 23:10 14
2. Beogradski	9 6 1 2 26:7 13
3. Slavia	9 6 0 3 12:13 12

Az utolsó fordulót 16-án játsszák le: Jugoslavia—Gradjanski, Beogradski—HASK, Slavia—Hajduk.

Bécs B—Budapest B 4:2 (1:2)

Bécs. A két csapat találkozása 14 ezer főnyi közönség előtt folyt le és a szerencsésebb bécsi együttes győelmével végződött a mérkőzés. A vezető gólt Kiszely bombalövésével a magyar csapat szerezte meg. A 30-ik percben Zsengellér pompás labdája Turay II. hőz repül és a magyar középcsatár védhetetlen lövéssel góloz. A 42-ik percben Hachnemann csökkenti a magyar gólcélonyt. A második féldőben Hachnemann kiégyenlített. A 10. percben Durek az osztrák csapatot juttatta vezetéshez. (3:2). A 20. percben Hachnemann leéről ugrott ki, a magyar védelem üttyszót várva leállt és a bécsi csatár lövése a hálóba jutott.

O A Mica újabb győzelme. A brádi Mica vasárnap a NAC csapatával mérte össze erejét, amelyet nagyszerű játék után 3:0 arányban legyőzött. Krausz és Mecuta egy-egy tizenegves büntetést kihagytak.

O Későbbi időpontra halaszják a Román Kupa döntőjét. A Venus és Rapid FC vasárnap immár másodizben játszottak döntetlenül a Román Kupa keretében. A harmadik találkozó napját még nem tüzték ki, nem bizonyos, hogy a mérkőzést ezen a héten megrendezik, mert mindkét csapat a kis KK-ban játszik, ahol nem állhat ki fáradtan.

TEKESPORT

A tekekörzet hétfői ülése. A tekekörzet hétfői ülésén több fontos ügyet tárgyalt le és több ügyben hozott határozatot, melyek a következők:

A kedvezményes utazás ügyében, a központtól kért felvilágosítás értelmében, éppen úgy mint más sportágakban, a tekesportot űző sportolók is 50 százalékos utazási kedvezményben részesülhetnek, ha leg alább öts csoportokban utazva keresik fel vidéki ellenfeleiket. Ezen kedvezményes utazás elnyerhetése végezt a tekekörzet felhívja taggyűléseit, hogy amennyiben e kedvezményre számot tartanak, az igazolt tagjaiknak egy névjegyzékét — melyben a játékos neve, igazolási száma, az egyesület neve és a lakhely tüntetendő fel — az illető játékos két darab fényképével, játékosonként 35 lei költség és a CFR-től beszerezhető „timbru de viza anuală” mellékelésével, a június 19-én, szerdán tartandó körzeti ülésen adják be. Ezt a kérelmet a körzet a központhoz továbbítja, mely legrovidebb idő alatt a kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat elkészítteti. Még nem igazolt tagok részére az igazolással együtt lehető a kedvezményes utazásra jogosító igazolvány kiutalása.

A bírói tanfolyamra gyéren jelentkeztek a jelöltek, miért is a tekekörzet tanácsa felszólítja minden taggyűlést, hogy a június 19-iki ülésre minden egyesület saját tagjai közül, két-két, románul tudó jelöltet delegáljon a bírói tanfolyam elvégzésére és azt írásban jelentse be.

E jelöltek a legrovidebb időn belül elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek és a sikeres vizsga után szövetségi bírói kinevezést nyernek.

Az egyéni bajnokságot folyó küzdelem befejezést nyert, mely után az aradi körzet egyéni bajnoka, Pálffy Gyula (AAC) lett 18 fa eredménnyel második Szalma (AAC) 18 fa, harmadik Tamás (Fortuna) 15 fával.

A tekekörzet legközelebbi tanácsulése, tekintve, hogy hétfőn a gör, kel, pünkösdi ünnepe van, szerdán, június 19-én lesz.

A Prieteni vezetőségi ülést tart június 13-án, csütörtökön este 8.30 órákor, melyre valamennyi vezetőségi tagjának pontos megjelenését kéri, a tárgysorozat fontosságára való tekintettel.

A Tricolor egyéni és hatos csapatversenyt rendez június 15—16-án, szombaton és vasárnap a Múnich-vendéglőben levő versenypályán. Az egyéni verseny szombaton este 8 órákor kezdődik meg és vasárnap este 9 órákor a holtversenyeket előző rádebb sokkal végződik. A csapatversenyek időbeosztása a következő: Szombat este 8.30 órákor Metalurgistul, 9.30 órákor Infratirea. Vasárnap délelőtt 10.30 órákor Fortuna, 12 órákor Transilvania, délután 4 órákor Prieteni, 7.30 órákor Tricolor. Az egyéni verseny öt első helyezettje és a csapatverseny három első helyezettje értékes tiszteletdíjazásban részesül.

A Prieteni kupa vándordíj harmadik fordulójában június 16-án, vasárnap, a következő sorsolásban küzdenek a csapatok: délelőtt 10 órákor: AAC—Metalurgistul, délután 3 órákor: Transilvania—Fortuna, délután 5 órákor: Tricolor—Prieteni.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretett jó édesanyánk

özv. Schreiber Fülöpné

szül. Éliás Jenny

temetésén résztvettek, fájdalomunkban részvételükkel bármily módon osztoztak, ezuton is hálás köszönetet mondunk.

A gyászoló Böhm. és Schreiber-családok

KÖZGAZDASÁGI KOZLÓNY

Tömeggyártásra szánt, olcsó textilárak termeléséről folytak megbeszélések a nemzetgazdasági minisztériumban

A luxus-cikkek árának kialakulását ismét a szabad versenyre bízzák

A nemzetgazdasági minisztériumban az elmúlt nap folyamán az áruellátás és a szétosztás kérdésével kapcsolatban két értekezletet is tartottak. Az egyik értekezletre az erdőkitermelő cégek, valamint a fatereszkedők képviselőit hívták meg és a megbeszélések során azokat az intézkedéseket állapították meg, amelyek feltétlenül szükségesek a lakosság tűzifával való ellátásának biztosítása érdekében. Ugyanakkor vizsgálat tárgyává tették a fa eladási árát is és elhatározták, hogy új árakat állapítsanak meg.

A második értekezleten a textilgyárak képviselői vettek részt. Ennek a megbeszélésnek során elhatározták, hogy a különböző gyárak néhány egységes típusu, illetve minőségű textilárut hoznak forgalomba tömegcikként, rendkívül olcsó áron. A tárgyalások eredményeképpen megállapodtak abban, hogy ezeknek az egységes típusu árúknak árát a lehető legolcsóbban szabják meg, még akkor is, ha ez veszteséget jelentene. Ezzel szemben a gyárak ezt a veszteséget behozhatják a luxuscikkek áránál, amelyek ezentúl ismét a szabad verseny alapján, a kereslet és kínálat törvényeinek megfelelően alakulhatnak ki. Egyébként ezt a rendszert kívánják alkal-

mazni több más árucikk árának megállapításánál is, vagyis az elsődrendű közszükségleti cikkek árát leszállítják, ugyanakkor pedig engedélyezik a luxuscikkek árának szabad kialakulását.

A nemzetgazdasági minisztérium elhatározta azoknak az okoknak kiküszöbölését, amelyek arra kényszerítettek egyes kereskedőket, hogy tartózkodtak bizonyos árucikk beszerzésétől. Azon árucikkekről van szó, amelyek árát a termelőhelyen magasabb színvonalon állapították meg, mint amilyenek a március 4-iki árak voltak, ugyanakkor pedig a viszonteladók a március 4-iki árakat nem léphetik túl, az árelenőrzési törvény értelmében. Ezért a termelői árakat felülvizsgálják és újból állapítják meg ezen cikkeknél a viszonteladói árakat is.

A minisztérium arra törekszik, hogy minél kedvezőbb feltételek mellett tegye lehetővé nagy mennyiségek termelését és a kínálat növekedése révén hasson az árak csökkenésére. A nemzetgazdasági minisztériumban egyébként naponta folytatják a megbeszéléseket a különböző iparágak és a kereskedők képviselőivel az új árak megállapításának előkészítése végett.

HÁROM LEJEL LESZÁLLÍTOTTÁK A NÖVÉNYI OLAJOK LITERENKÉNTI ÁRÁT. Mircea Cancicov nemzetgazdasági miniszter rendelkezést írt alá, amelynek értelmében új árakat állapítanak meg a növényi olajok számára. Bucurestiben a növényi olajok új árai a következők: 49 lej a termelőnél, 50 lej a nagykereskedőnél és 52 lej kicsinyben. A növényi olajok vidéki árait ez a rendelkezés 3 lejjel szállítja le literenként.

Tanulmányi hivatal létesült a nemzetgazdasági minisztérium mellett. Mircea Cancicov nemzetgazdasági miniszter legújabb nyilatkozatában bejelentette, hogy a miniszterium mellett tanulmányi hivatal létesítendő. Az erre vonatkozó rendelkezés a Monitorul Oficial Junius 7-iki számában már meg is jelent. A rendelet értelmében ennek a hivatalnak az a feladata, hogy összegyűjtse a tévleges gazdasági helyzetet vonatkozó adatokat és figyelemmel kísérelje a nemzetgazdasági minisztérium által hozott rendelkezések alkalmazását és azok hatását.

A LAKOSSÁG TŰZIFELTÁRTÁSÁNAK gondatlan ma már osztoznak a városok vezetői is. Nagyvárad városi övezett közvetlen tárgyalásokat kezdett a szomszédos tüzifatermelőkkel és eddig sikerült is mintegy 4000 vagon tüzifának a Nagyváradra való szállítását biztosítani. A La Roche és Darvas-cég 700 vagon a Săhodol 450 vagon, a Bihoarena 1000 vagon, a Banca Agrara 600 vagon, Topa Teodor 800 vagon, Intreprinderile Forestiere Române 400 vagon, Lemnocarbon 400 vagon tüzifának Nagyváradra való szállítását helyezte kijáratba. Az ország többi városában is hasonló tárgyalások folynak a tüzifatermelőkkel.

Milyen esetekben kell a bor után leróni a 2 százalékos illetéket..?

A pénzügyminisztérium közzétette a pénzügyvizsgálatokhoz, amelyekkel közölte, hogy a tankönyvek, valamint irodalmi könyvek után a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket csak egy ízben és pedig csupán a fogyasztónak történő tényleges eladáskor kell leróni. A külföldről érkezett könyvek esetében ezt az illetéket behozataluk alkalmával röjják le.

A fa eladása után minden esetben esedékes a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték, még abban az esetben is, ha az eladás közbirtokosságok által történik.

Ami a bort illeti, ezután a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket csak akkor kell lefizetni, amikor azt tényleg eladják, tehát nem akkor, amikor például a bor tulajdonosa az italt pincéjéből, illetve lerakatóból saját széttelebe vagy eladási helyére szállítja. Ez az intézkedés természetesen csak azokat érinti, akiknek saját eladási raktárak van, ahol akár nagyban, akár kicsinyben adják el a bort.

Pert nyert a dévai Iparos Kaszinó az aradi munkakamarával szemben. Az 1936. április 29-iki új ipartörvény értelmében az ipartestületek vagyonát annakidején a munkakamara vették át. Az aradi küldöttség a dévai ipartestület vagyonának átvétele alkalmával a külön jogi személyiséggel rendelkező dévai Iparos Kaszinó vagyonát is átvette. Hossu Eugen dr. testületi elnök, aki egyúttal a Kaszinónak is elnöke volt, tiltakozott az átvétel ellen. Annnyit értek, hogy a kaszinó vagyoneképpen feltüntetett felszerelést és butort külön kimutatásba foglalták. A további tárgyalások nem jártak sikerrel s ezért 1937-ben a Kaszinó perrel támadta meg a járásbírósnál az aradi munkakamarát. A tárgyalás elhúzódott, mert a munkakamara mellett az úgynevezett „Fondul Muncii”-t is perbe kellett vonni, tekintettel arra, hogy minden iparosvagon kezelése ennek az alapnak a hatáskörébe ment át. Az aradi járásbírósnak a közelmúltban hirdettet ítéletet. Elismerte a Kaszinó tulajdonjogát és felhívta a munkakamarát a felszerelés átadására.

Rádióműsor

— Romanus —

SZERDA, JUNIUS 12.

Bucuresti. Radio Románia, 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.15: Lemezek, 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: Vasile Julea zenekara, 14: Hírek, 14.20: A zene folytatása Rodica Bulor énekszámaival, 15: Különléle közlemények.

Radio Románia, 19: Időjelzés, időjárásjelentés és 19.01: Művészeti krónika, 19.16: Hristache Popescu fuvózik, 19.30: Margareta Capeleanu hegedül, Florence Lupascu hárfázik, 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio Románia, 20: Archeológia az áltájanos műveltségben, Radu Vulpe tanár előadása, 20.15: Énekes keringők lemezek, 20.45: Hírek, 21.05: A rádió hangversenyzenekara Silvia Tiron és Nicora Sassu énekével, 22.10: Hírek, sportközlemények, 22.30: Nicolae Marcovici és Miron Soarec kézzongoraszólója, 22.50: Elena Anghelopol énekel, 23.10: Philippe Gaubert és Albert Wolff lemezek, 23.45: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.40: Ébresztő torna, 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, érend, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: Csorba Dező cigányzenekara muzsikál, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, 14.30: Hanglemezek, 15.30: Hírek, 17.10: Gyermekdelután, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Tabányi Mihály tangóharmonikahármasa, 18.45: Horgásztörténetek, Igali Mészáros József előadása, 19.15: A rádió színpadzenekara, 20.15: Hírek, 20.25: A Strauss-család felolvasás lemezekkel, 21.30: Az Operaház előadásának közvetítése, Faust, 22.30: Hírek időjárásjelentés, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II, 19.45: Olasz nyelvoktatás, 20.30: A rajzfilmek mesevilága, Soós László dr. előadása, 21: Hírek, löversenyeredmények, 21.25: A rendezőzenekar műsora, 22.40: Időjárásjelentés, 22.45: Hanglemezek, 23.10: Pertis Pall cigányzenekara muzsikál, 0.10: Az Operaház előadásának közvetítése, Faust

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 13.

Bucuresti. Radio Románia, 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10: Ion Mafache cigányzenekara, 12.50: A Balcal balalaikaszüttes, 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: Rádiózenekar.

Radio Románia, 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.01: Tudományos krónika, 19.16: Rodica Soutzo szonórázik, 19.05: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio Románia, 20: Th. Cavidan tanár előadása a román irodalomról, 20.15: Gh. Niculescu Basu és Lisette Dima vokálhangverseny, 20.45: Hírek, 21.05: Szimfonikus hangverseny lemezekről, 22.10: Hírek, időjárásjelentés, 22.30: Constantin Strescu énekel, 22.50: Wilhelm Mengelberg és Leopold Stokowsky lemezek, 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.40: Ébresztő torna, 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, érend, 11: Hírek, 13.10: Balafaj, kazenekar, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, 14.30: A rádió színpadzenekara, 15.30: Hírek, 17.15: Ruszinyelvű előadás, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.45: A román birodalma, Provence, György János előadása, 19.40: Hírek képek a középiskolai labdarugómeccsekkel, 19.15: Szórakoztató lemezek, 19.45: Növénygyógyászati előadások tanácsadó, 20.15: Hírek, 20.25: Mozart Prágában, Lazkovich János dr. előadása hanglemezekkel, 21.10: Szerélem, Babay József előadása, 21.40: Cinka Pannától a rajközzenekarrig előadás, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Heinemann Ede jazzzenekara játszik, 24: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven, 0.25: Kiss Lajos és Kiss Béla cigányzenekara muzsikál.

Budapest II, 17.15: Filmadalok és Jazzszámok hanglemezeiről, 19.15: Angol nyelvoktatás, 19.45: Máté Jolán, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel, 21: Hírek, lövetőversenyeredmények, 21.25: Hanglemezek, 22.45: Időjárásjelentés.

Junius 30-ig lehet beadni

a harmadik évnegyedre szóló behozatali engedélyek iránti

kérvényeket

A külkereskedelmi minisztérium közli, hogy a harmadik évnegyedre vonatkozó behozatali engedélyek iránti kérvényeket junius 30-ig lehet beadni. Ezeket a kérvényeket postán kell eljuttatni a behozatali szabályozó igazgatósághoz vagy pedig azokat az érdekelt vállalatok hitelesített felhatalmazással rendelkező képviselői juttathatják el a minisztériumba. A kérvények ürlapját a kereskedelmi és iparkamaránál lehet beszerezni. A minisztérium határozata értelmében kérvények csak géppel írhatók.

A minisztérium egyben azt is közli, hogy a behozatali szabályozó igazgatóságot átszervezték és annak beosztása junius 10-től a következő:

Ipari behozatali szolgálat: A. osztály: textilék, B. osztály: fém- és villanytechnika, C. osztály: Vegyi ipar és különböző ipari cikkek, H. osztály: Élelmiszer és bőrárú, Kereskedelmi behozatali szolgálat: D. osztály: textilárak, E. osztály: Fém- és villanytechnika, F. osztály: Gyarmatárú, vegyszerek, orvosságok, G. osztály: Papír, fa, üvegárú és különböző cikkek.

BEPÉRFÜZÖDTEK A ROMÁN-ANGOL KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK. Londoni jelentés szerint a román-angol kereskedelmi és fizetési egyezmény módosítására vonatkozó tárgyalások eredményesen befejeződtek és a román küldöttség már el is távozott az angol fővárosból.

Új petroléumkutatási engedélyeket adott ki a kormány. A petroléumtermelés folyamatos csökkentése arra indította az illetékes kormánytényezőket, hogy új kutatási és feltárási engedélyeket adjanak ki. Ujabban 180 ezer hektár területet nyilvánított petroléumtartalmu bányavidéknek a nemzetgazdasági minisztérium, ahol rövidesen megkezdik a petroléumelőfordulások felkutatását. Ezek a területek Buzău, Putna, Dorj Cămpulung és Rádăuți megyékben vannak.

Legfelsőbb tanácsadó bizottság működik a nemzetgazdasági minisztériumban. A Monitorul Oficial junius 8-iki száma királyi dekrétumot közöl, amelynek értelmében a nemzetgazdasági minisztérium mellett legfelsőbb tanácsadó-bizottság alakul, amely egyúttal működik a minisztériummal a gazdasági problémák megoldásában a gazdasági felhatalmazásról szóló törvény keretében. Ennek a legfelsőbb bizottságnak tagjait a miniszterelnök és a nemzetgazdasági miniszter előterjesztésére a gazdasági élet kimagasló személyiségei közül nevezik ki. A bizottságnak hivatalból tagja a nagyvezérkar helyettes főnöke.

Legújabb jelentéseink:

Az olasz hadbalépés nyomán

Japán-szovjet közeledést jósol a tokiói kormány sajtó

Angol aknazárok a Földközi-tengeren — Huszonnégy olasz hajó sorsáról számol be London

Tokio. (Rador.) A német távirati iroda jelenté: Az olasz hadüzenet következtében a politikai egyensúly még jobban a Róma-Berlin-tengely felé hajlik. A Hocki Sim Bun azt várja, hogy Japán és Oroszország között a baráti viszony megjavul és most már nincs kizárva egy japán-orosz egyezmény megkötése is. A Nichi Nichi című lap véleménye az,

hogy Olaszország elhatározása következtében csökkent a nyugati hatalmak győzelmi kilátása. Japán továbbra is hű marad a benemavakozás politikájához és a kínai probléma megoldása képezi legfőbb gondját, valamint az, hogy a Távolkeleten az új rendet biztosítja.

Le Havre újabb, eredményes légbombázását jelenti Berlin

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállásról jelenti a német hadsereg főparancsnokság: A La Manche-csatornától a Meuseig a harc tovább tombol, a jobbszárnyon és a front középső részén a francia seregek üldözése szünet nélkül tovább tart. Reims és Argonne vidéke között elkeseredett, de eredményes harcok folynak. Több ponton a német csapatok szétverték jelentős ellenséges erőket, amelyekre pusztulás vár. Az elszenvedett nagy és véres veszteségek, amelyek az ellenséget érték, egyre csökkentik annak ellenálló erejét. Harci és bombázó repülőgépeink újból támadták Le Havre kikötőt, szétrombolták a berendezést, egy torpedórombolót elsüllyesztettek,

több hajót megrongáltak, közöttük egy rombolót és két szállítóhajót 10 ezer tonna ürtartalommal. Bombázóink sikeresen támadták a visszavonuló ellenséges csapatokat, tüzéségi ütegeket, ezenkívül a Marne és Oise alsó folyásánál több hidat megsemmisítettek. Vasárnap egy cirkáló és négy szállítóhajót ért bombatámadás az Északi-tengeren. Ezek a hajók elégték. Ellenséges repülőgépek az elmúlt éjszaka folyamán Németország északi és keleti részein néhány helyen bombát dobtak le. Az ellenség 29 repülőgépet és három kötött léggömböt veszített. Nyolc német géphányzik. (Rador.)

Páris:

Csapataink elfoglalták állásaikat az Alpesekek vonalán

Páris. (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda június 10-én este a következő hivatalos harctéri jelentést adta ki:

— Az Oise és Ource között az ellenség az éjszaka kísérletet tett, hogy érintkezésbe lépjen új állásaikkal. Az Aisne és a Meuse között semmi jelentős esemény nem történt. Az Alpesekek vonalán csapataink elfoglalták állásaikat, amelyeket még nem ért támadás.

Biztonságba helyezik Olaszország műemlékeit és műkinosait

Róma. Az olasz nemzetnevelésügyi miniszter rendeletére, további intézkedésig az összes muzeumokat, képtárakat és műgyűjteményeket bezárták. Az olasz nemzet műkinosait meg akarják védeni a háborús veszéllyel szemben. A miniszter ezért elrendelte, hogy azonnal és a legnagyobb gyorsasággal hajtsák végre az elmozdítható műtárgyak megvédésére irányuló intézkedéseket és ugyancsak tegyék meg a szükséges intézkedéseket a jelentősebb nemzeti emlékművek megvédésére is. Különösen a határvidékeken kell

ezeket az intézkedéseket a lehető leggyorsabban végrehajtani. Az intézkedéseket az állami hivatalos szervek a tartományi légvédelmi szervezetekkel karöltve hajtják végre.

Megszüntetett román Földközi-tengeri hajózáratok

Bucurestiből jelentik: Az utóbbi napok eseményei következtében a román tengerészeti szolgálat elhatározta, hogy felfüggeszti az Alba Iulia és Suceava nevű gőzösök hajózárait, amelyek a Földközi-tenger nyugati részével tartották fenn az összeköttetést és Isztambulban, Smirnában, Pireusban, Máltában, Nápolyban, Genuában és Marselleben kötöttek ki.

Angol akna-övezetek a Földközi-tengeren

Londonból jelentik: Az angol tengernagy hivatali részletes közleményt adott ki az olasz területi állás vizeken elhelyezett aknazárokáról. Tíz veszélyes zónát tüntet fel a tengernagy hivatali közleménye. Az első a velencei öböl, Velence és Triest kikötőkkel, valamint a Pola felé vezető vonal. A második a quarnerói öböl, a harmadik az olasz csizma sarka Brindisi-ig és Bari-ig. A

negyedik a tarantelai öböl, valamint Tarantella és Mettaponte kikötője. Az ötödik Szicília keleti partja, ahol a messinai szoros van. Itt háromszoros aknamező húzódik. Továbbá Rhodos szigete, a dodekanézosi vizek és a leresi támaszpont, végül az utolsó veszélyes zóna az albán tengerpart. (Rador.)

Britt katonai körökben az a vélemény, hogy a Földközi-tengeren kívül jelentősebb olasz tengeri egységek nem tartózkodnak. Majdnem az egész olasz haditengerészetet a Földközi-tengerre összpontosították, míg a Suezről keletre eső olasz tengerészeti támaszpontokon egész kis tonnatartalmu hadihajók vannak, Massaua, Assab, valamint az olasz Szomáli kikötői jól védettek. (Rador.)

Londoni jelentés az olasz gépesített haderőről

Londonból jelentik: Londoni politikai körökben az olasz hadbalépéssel előállott helyzet megvizsgálva megállapítják, hogy az olasz haderő mintegy 70-80 gépesített hadosztályból áll, ami körülbelül egy és fél millió embernek felel meg. Ezenkívül igen erős az olasz hadirepülőeset és haditengerészet. A német vezetés hatása alatt azt lehet várni, hogy a csapatok felhasználása hatékonyabb lesz, mint a világháborúban volt. Az olasz támadást elsősorban a Cote d'Azur, Korzika, Málta, Ciprus és Tunisz ellen várják. Tuniszt illetően londoni körökben megállapítják, hogy az ott állomásozó francia csapatok a jelenlegi évszakban nehezen áthágható akadályt képeznek az olasz páncélos járművek számára. A líbiai olasz haderő létszáma 200 ezer fő, míg az Abessziniában állomásozó olasz csapatok létszáma 80 ezer körül van. (Rador.)

Letartóztatták az olasz polgárokat Belga-Kongóban

Elisabethvilleből jelentik: Röviddel az olasz hadüzenet után minden Belga-Kongóban tartózkodó olasz állampolgárt internáltak. (Rador.)

Angol jelentés olasz hajók sorsáról

London. Az olasz hadüzenetet követő 24 órában, angol jelentés szerint, 14 olasz hajót elfogtak, 10 hajót, amelyek a szövetséges hadviselő államok kikötőiben horgonyozott lefoztak, tak és 3 hajót saját legénysége pusztított el.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

LONDON. A közelkeleti angol hadsereg légi egységei az olasz hadüzenet után légtámadást hajtottak végre Líbia légi támaszpontjai ellen. Az angol jelentés szerint a bombázó repülőgépek súlyos veszteségeket okoztak.

LONDON. Saradzsoğlu kfhallgatáson fogadta a törökországi angol nagykövetet.

NEWYORK. Newyorkban jelenleg egy francia-angol tisztekből álló bizottság tartózkodik, amely a különböző hadianyagokat veszi át az amerikai szállítóktól. A bizottság tagjai kipróbálták egy új típusu repülőgépet, amelynek neve „Repülő kobrá”. Óránként 420 kilométert tesz meg, négy gyorstűzelő gépfegyverrel van felszerelve és egy 37 milliméteres ágyúval, két, egyenként 1000 lóerős motorral. Ezekből a gépekből több százát indítanak utnak a közelnapokban.

LONDON. Julianna holland trónörökös nőgyermekével tegnap Kanadába érkezett.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1933 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetés: ára előre utazandó

ALKALMAZÁST NYER

Házmeztérpárt keresek, aki feut takarít, de ezért külön fizetést kap. Str. Cosbuc 48. 2819

Perlekt, ingyenes szobalány felvétetik július 1-re. Cim a kiadóban.

Molnársegédek keresek vízimalomhoz, Maruster Gheorghe, Bocsig, Erd. Str. Metianu 16. 2815

LAKÁS

Kettőszobás, modern, magasföldszintű lakás, elő-, fürdőszoba és minden melékkel, lék helyiséggel kiadó a törvényszék mellett. Str. Dumbrava Rosie 27. 2721

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSÖNÖK első helyi betáblázásra. HATSCHER ingatlanforgalmi iroda, Arad Bul. Carol 46. (Lakás agyánott). Telefon: 26-95. 1505

VÉTEL-ELADÁS

Bécsi zongora, kifogástalan állapotban, helyszüke miatt igen olcsón eladó. Piata Radulescu 5., aító 18. 2813

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cim a kiadóban

KÜLÖNFÉLEK

Ruhák himzését, finom kézimunkák készítését olcsón vállalom. Cal. Saguna 108. 2814

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek, dísháló, modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai írőasztal, írógépek, Pianino, rövid, keresztúros zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszerket, Zalogkölcsonit közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón hozszabbitsunk. Tempo bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

Hirdessen az Aradi Közlönyben